

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)

Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu přijalo dne 12. 3. 2014 doporučení k aplikaci § 2958 o. z.

Ustanovení § 2958 o. z. je vystavěno na zásadě plného odtěmnění nemajetkových újem na zdraví, resp. na určení výše náhrady podle zásady slušnosti; v souvislosti s tím byla k 1. 1. 2014 zrušena vyhláška č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění. Spravedlivý a rozumný výklad takové úpravy, která postarádá jakákoliv bližší kritéria pro stanovení výše náhrady, vyžaduje podrobnější konkretizaci a nastavení základních východisek, aby soudní praxe mohla dospět k vzájemně souměřitelným a zároveň předvídatelným rozhodnutím (stov. požadavek § 13 o. z. na kompaktnost judikatury).

Za tímto účelem **vypracoval Nejvyšší soud ve spolupráci se Společností medicinského práva, zástupci pojistitelů a dalších právních a lékařských profesí Metodiku k odškodování nemajetkových újem podle § 2958 o. z.** Jde o materiál, který je vystavěn na základech, principech a metodách, které byly v době od listopadu 2012 do března 2014 diskutovány širší právníkou veřejností, a jehož odborným podkladem je komplexní medicínský pojetí systematická zdravotních újem, vystihující vzájemné proporce v rámci náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění. Její praktická realizace vyžaduje dostatečně široké skutkové zjištění ohledně stavu pacienta doplněné o jeho odborné lékařské hodnocení tak, aby pro rozhodnutí soudu byl zajištěn dostatečně podrobný, strukturovaný a pochopitelný podklad, umožňující dosáhnout přiměřených proporcí mezi jednotlivými typy újem při současném zachování prostoru pro zohlednění individuálních okolností na straně poškozeného.

Metodika Nejvyššího soudu nemá a nemůže mít závazný charakter, je však pomůckou k naplnění zásady slušnosti ve smyslu § 2958 o. z., proto Nejvyšší soud doporučuje soudům, aby jí při rozhodování ve sporech o náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 o. z. využívaly a aby v rozhodnutích zdůvodnily svůj postup podle pravidel v ní nastavených. Text Metodiky je od 14. 4. 2014 k dispozici na internetových stránkách Nejvyššího soudu (www.nsoud.cz). Nejvyšší soud vyzývá soudce ke studiu Metodiky, k účasti na školicích akcích a žádá o sdělování zkušeností s praktickým využitím Metodiky, aby mohla být případně doplňována či zpřesňována.

Metodika Nejvyššího soudu sestává ze čtyř částí: A. Preambule (úvod, obecný výklad), B. Příklad bolesti (bodové hodnoty bolesti), C. Aktivita a Participace (část Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví, ve verzí upravené pro účely hodnocení ztížení společenského uplatnění), D. Technická část (tvorba posudků a kvalifikace znalců).

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdravotí (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)

A. Preambule

I. Změna právní úpravy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále též jen „o. z.“), při újmě na přirozených právech člověka v ustanovení § 2956 stanoví, že škůdce je povinen odčinit škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobí, jako nemajetkovou újmu odčinit i způsobené duševní újmy. Zákonný rámec pro poskytování náhrady ve vztahu ke zdravotním následkům nemateriální povahy tvoří jediné ustanovení (§ 2958 o. z.), podle něž „při ublížení na zdravotí odčinit škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vyrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdravotí překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li vyšší náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slůžnosti.“ Přitom byla (body 237 a 238 závěrečných ustanovení § 3080 o. z.) zrušena vyhláška č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále též jen „vyhláška“), s odůvodněním, že soudní praxe má být po 1. 1. 2014 oproštěna od vlivu moci vykomé, která dosud prostřednictvím pravidel obsažených ve vyhlášce nepřijímala limitovala soudy v možnosti přiznat spravlivou a dostatečnou náhradu zejména za závažné trvalé zdravotní následky.

II. Dopad změn do praxe

Důvody odstranění dosavadního systému ohodnocení bolesti a ztížení společenského uplatnění zjevně mří pouze do oblasti soudních sporů, avšak zcela pomíjí, že kritizovaná náhradová vyhláška umožňovala mimosoudně vyřešit většinu případů, neboť systém bodového ohodnocení trvalých lékařským posudkem skýtal veštku spolehlivý základ pro vyčíslení náhrady, která až na výjimky mohla obsát i v případech soudním sportu. Nebude-li nadále možno se o vyhlášku opřít, skončí zřejmě většina případů před soudem. Ani ten však nebude (minimálně v začátcích číjících nejspíše několik let) mít legislativně podchytený rámec pro své rozhodování, neboť požadavky na plnou náhradu či pravidla slůžnosti jsou zcela neurčitou a vnitřně nestrukturizovanou kategorií. Snad teprve důsledně prováděná následná analýza soudních rozhodnutí umožní vytvořit jakýsi přehled či pravidla, co se považuje v soudní praxi za slůžné odškodnění.

Velmi exaktní pojetí určování základní částky náhrady podle etiologicky pojaté a podrobně propracované systematiky zdravotních obtíží ve vyhlášce je nahrazeno zákonnou díkci opřítající se o velmi vágní pojmy (plné odčinití újmy, zásady slůžnosti), které neformulují ani ta nejzákladnější kritéria pro posouzení obsahu jednotlivých pojmů a výše náhrady, tím méně pak může být řeč o odborném lékařském podkladu pro rozhodování soudu. Ide přitom o oblast vysoce odbornou, neboť újmy na zdravotí nemohou být popsány jinak než medicínskou diagnostikou a rovněž zhodnocení většího dopadu trvalých zdravotních újem pro život poškozeného se neobejde bez objektivizace založené na lékařských metodách.

Lze se proto důvodně domnívat, že za takového stavu legislativy hrozí naprostou nepřehledná situace spojená s nepřehledností rozhodovací praxe, takže zákonemnu primárně legitimního očekávání a právní jistoty (podle § 13 o. z. každý, kdo se domáhá právní

ochrany, může důvodně očekávat, že jeho právní případ bude rozhodnut obdobně jako jiný právní případ, který již byl rozhodnut a který se s jeho právním případem shoduje v podstatných znacích; byl-li právní případ rozhodnut jinak, má každý, kdo se domáhá právní ochrany, právo na přesvědčivé vysvětlení důvodu této odchylky) nebudou moci soudy z objektivních důvodů po mnoho let dostát.

III. Potřeba metodického návodu (Metodiky)

Uvedené důvody svědčí o tom, že bez dalšího a mnohem podrobnějšího dopracování zákonné díkce nebude moci soudní ale rovněž ani mimosoudní praxe uspokojivě fungovat. Poškozený totiž nebude mít představu, jaká částka představuje plné odškodnění konkrétního poranění spojeného s trvalým omezením společenského uplatnění, resp. jaká částka odpovídá zásadám slůžnosti. Nebude to vědět ani jeho zástupce, který bude muset pátrat po obdobných případech z minulosti či pouze odhadovat částky, které mají klientovi náležet. Nejistotě o tom, jaká peněžní částka odpovídá zákonným požadavkům na odškodnění újmy na zdravotí, budou čelit i osoby k náhradě škody povinné a konečně i pojistitelé. V soudním sportu pak bude v podobné pozici soudce, ledaže si sám pro svou rozhodovací potřebu nastaví zásady slůžnosti, aby alespoň on sám byl ve svém rozhodování konzistentní a citl určitě proporce mezi jednotlivými trvalými újmami a jejich závažností tak, aby alespoň ve vztahu ke své rozhodovací činnosti dostal požadavkům § 13 o. z. Lze ovšem předpokládat, že takových „vnitřních hodnotových pravidel“ se vytvoří velké množství limitně se blízkí počtu soudců známé ztížené. Odtud je třeba vyyodit jednoznačný závěr, že hrozící nepřehledná situace vyyvolá vážné poříze, kterým je třeba předejít. Nelze přitom přehlédnout, že se jedná o velmi citlivou oblast dotýkající se nejzákladnějších hodnot, jimiž jsou život a zdravotí. Nepřiznivě zásady do zdravotního stavu nelze přitom odpovědně kvalifikovat ani kvantifikovat bez odborných lékařských znalostí.

IV. Povaha Metodiky

Za daného legislativního stavu není pochyb o tom, že Metodika nemůže mít závazný charakter v tom smyslu, že by byla právním předpisem, neboť zákon s ním takovým nepočítá a nikdo, kdo je nadán legislativní pravomocí, se k vydání předpisu tohoto typu nechystá. Pak nezbyvá než dopracovat zákonnou díkci doporučujícími materiálem, na jehož základěch, principce se metodách se shodné širší právnícká veřejnost a jehož odborným podkladem by byla komplexní medicínsky pojatá systematika zdravotních újem, vysňující proporce jednotlivých újem v rámci náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění. Půjde proto o naplnění zásad slůžnosti ve smyslu § 2958 o. z., o jejich praktickou realizaci podložnou dostatečně širokým skutkovým zjištěním doplněným o odborné lékařské posouzeními způsobem odpovídajícím požadavkům § 13 o. z. Ostatně i důvodová zpráva k § 2958 o. z. vyyzývá, aby se soudní praxe sama shodla na zásadách, podle nichž bude postupováno, „pocítují-li někteří představitelé soudní moci potřebu tabulek, vzorců nebo křičů speciálně pro tyto účely“.

V. Bolest

Přestože vyhláška č. 440/2001 Sb. byla jako celek zrušena, lze nadále zčásti využít ji nastavený systém ve vztahu k odškodnění bolesti. Zde je totiž namístě etiologický přístup vycházející z klasifikace bolestivých stavů podle postižení jednotlivých orgánů či částí těla a vyjadřující míru bolesti jako tělesného a duševního strádání v souvislosti se zášasy do zdraví. Smyslem náhrady za bolest je vedle samotného bolestivého stavu odškodnit i určitou míru nepohodlí, stresu či obtíží spojených s utrpením zdravotní újmu (srov. též obavu ze ztráty života či vážného poškození zdraví ve smyslu § 2957 věty třetí o. z.), a to v rozsahu, v němž tyto zášasy do osobnosti sféry poškozeného z povahy věci souvisí s bolestí obvykle doprovázející stavy popsané v jednotlivých položkách (zvl. bolest v širším smyslu). Případně další obtíže, jež lze považovat za excesivní tím, že překračuje obvyklou záťaž poškozeného při podrobení se omezením plynomem z léčby (nad rámec komplikací omezení) procenemim zvyšním), představují další nemajetkovou újmu podle § 2958 o. z.; pro určení výše náhrady těchto výjimečných případů nelze zřejmě pro různorodost situací vytvořit předem vodítko. Příkladem takových újem mohou být mnohatýdenní chirurgii, diskomfort při délce hospitalizace přesahující obvyklou mez pro obdobné případy, selhání funkce orgánů následkem úrazu, které samo o sobě nebolí, ale zraněného ohrožuje na životě apod.

Je tedy zřejmé, že i z hlediska požadavků § 13 o. z. lze jak pro nastavení proporcí, tak z zajištění odborného přístupu k rozhodování v těchto věcech, využití dosavadní zkušenosti z aplikace vyhlášky č. 440/2001 Sb. Příloha 1. vyhlášky byla proto z tohoto pohledu podrobena revizi odborných lékařských společností a s přihlédnutím k jejich doporučením byl vypracován nový přehled bodového ohodnocení bolesti, který nastavuje pozmatěné proporce mezi jednotlivými bolestivými stavy. Vzhledem k tomu, že skutečně zásadní a hluboké přepracování systému ohodnocení bolesti vyžaduje delší dobu a že práce v tomto směru stále pokračují, předkládáme přehled bolesti východisko pro účely počátku aplikace nové úpravy s tím, že nejsou vyloučeny jeho úpravy či změny cestou aktualizace Metodiky tak, aby postupně dopravovávaný systém co nejlépe vystihoval charakter jednotlivých bolestivých stavů a s nimi spojených obtíží.

VI. Hodnocení bolesti

Přehled bolesti je obsahem části B. Metodiky. Skládá se z jednotlivých položek, jimž jsou přiřazeny bodové hodnoty vyjadřující vzájemné proporce mezi těmito položkami. Pro určení výše náhrady je třeba výsledný bodový součet vynásobit částkou odpovídající hodnotě jednoho bodu. Z důvodů, které jsou popsány níže u zřízení společenského uplatnění, doporučujeme počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž vznikl nárok/vznikla bolest (viz bod X - průměrná mzda za rok 2013 činila 25.128,- Kč, tj. hodnota jednoho bodu činí 251,28 Kč, vznikla-li bolest v roce 2014). Zaokrouhlíme alespoň na celé koruny se provede ve vztahu k výsledné částce, nikoliv k hodnotě jednoho bodu. Vznik bolesti se váže k aktuální fázi bolestivého stavu s tím, že vyšší nároku lze vyčísřit až v době stabilizace bolesti. Bolest může vznikat jak při samotné škodné události, tak při léčbě či odstraňování následků újmy na zdraví.

Posuzující lékař vychází ze zdravotnické dokumentace a hodnotí samostatně každý bolestivý stav, který je v přičinné souvislosti se škodnou událostí, přičemž pouze první operace u zlomenin a uzavřených poranění kostí či jiných systémů organismu se hodnotí jako otevřená rána (součástí bolesti utrpěné při škodné události). Případně další operace či jiné obdobné invazivní zákroky se hodnotí samostatně podle položek, které odpovídají charakteru zásahu při prováděním vytkonu. Otevřené zlomeniny nejsou klasifikovány jako samostatný

typ zlomeniny a jejich charakter se zohlední tak, že se k ohodnocení zlomeniny přičte bodové ohodnocení zasažené povrchových částí podle odpovídajících položek. Chybí-li v přehledu bolesti pro některý typ poškození výšková položka, použije se pro účely bodového ohodnocení položka, která se svou povahou a závažností nejvíce blíží příslušnému poškození.

Pro zjištění výsledné hodnoty se sčítají body z jednotlivých bolestivých stavů a v jejich rámci i z jednotlivých položek. Funkční či anatomická ztráta končetiny či orgánu nepředstavuje limit, který by u mnohočetných poranění nemohl být přesazen, je-li bolest intenzivnější a léčeni náročnější než samotné odnětí končetiny či orgánu, tam kde to není pojmově vyloučeno; v takovém případě nesmí být výše náhrady nepřiměřená. Výše náhrady může být posuzujícím lékařem upravena (zvyšována) v závislosti na komplikovanosti léčby ve vztahu k položkám, jichž se komplikace týká, jestliže základní ohodnocení dostatečně nevyštuje závažnost újmy. Rozlišují se následně stupně komplikací (sou-li v přičinné souvislosti se škodnou událostí) a jím přiřazené procentní zvýšení náhrady:

- Komplikace lehká - do 5 %
- vyžaduje kratkodobou léčbu, neprodlouží léčbu pro základní diagnózu. Nemá prokazatelný vliv na celkový stav (např. povrchní rozpad nebo infekce rány, psychická alterace).
- Komplikace středně závažná - do 10 %
- vyžaduje dlouhodobou léčbu nebo další operaci, může prodloužit léčbu pro základní diagnózu nebo vyžaduje další operace (např. flebotrombóza, selhání osteosyntézy, hluboká infekce rány, compartment syndrom).
- Komplikace závažná - do 15 %
- v akutní fázi prudce zhorší zdravotní stav, vyžaduje intenzivní léčbu mísami nebo celkovou, více reoperací (např. rozpad anastomózy, pneumonie, břišní compartment syndrom).
- Komplikace těžká - do 20 %
- celková, přechodně ohrožuje život, závažně ohrožuje zdraví (např. orgánové selhání, kardiopulmonální resuscitace).

Ustanovení § 2957 o. z. pak vymezuje další výjimečné okolnosti, které odůvodňují přiměřené zvýšení náhrady, a to způsobem, který nelze Metodikou přesněji upravit. Jedným z měřítkem je, aby celkové stanovená částka byla i v kontextu dalších dílčích nároků přiměřená.

VII. Zřízení společenského uplatnění

U zřízení společenského uplatnění bylo přistoupeno k vytvoření zcela nového systému, který by vedle nezbytného odborného lékařského zařídění újmy zohledňoval i lépe definovaný a zdravotní újme přiřazený rozsah postižení (omezení) jednak ve vztahu k průměrnému (obvyklému) poškození, a to zejména z pohledu všech myslitelných stránek lidského života, tj. všech oblastí, v nichž pro trvalé zdravotní následky dochází k omezení či dokonce k plnému vyřazení z možnosti se společensky uplatnit a naplnit tak zákonem předvídanou podniku „lepší budoucnosti“, jedná se přihlédnutím k individuálním odlišnostem každého jednotlivého případu. Nové pojetí založené na stanovení rozsahu omezení (vyřazení) pomocí procentního vyjádření odstraňuje výkladové poříže, jimiž trpěla vyhláška zejména v oblasti kumulace některých položek přílohy vyhlášky, a dále pak v otázkách mimořádného zvyšování náhrady rozhodnutím soudu podle § 7 odst. 3 vyhlášky, které nehlédě na kritiku nedostatečnosti výše náhrad velmi výrazným způsobem otevřelo prostor pro úvahy soudu, avšak do značné míry devalvovalo preciznost při provedení základního bodového ohodnocení. Etiologický charakter dosavadní klasifikace nebral příliš zřetel na vymezení důsledků pro život poškozeného, přičemž kritéria pro mimořádné zvýšení náhrady soudem byla nemedicínská a v praxi se zpravidla omezovala jen na velmi obecně

zjištěnou část společensky participací činností, v nichž byl poškozený v důsledku újmny na zdraví omezen či vyřazen.

V souladu s dosavadní zaužívanou praxí by mělo být k hodnocení trvalých následků přistoupeno teprve poté, co se zdravotní stav relativně ustálil; přesně časové období nelze obecně určit, zpravidla jde o jeden rok, ve výjimečných případech lze uvažovat i s dobou delší, až do dvou let.

VIII. MKF

Popsaným požadavkům může nejlépe vyhovovat Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disabilitiv a zdraví (dále též jen „MKF“), vypracovaná Světovou zdravotnickou organizací (WHO), dostupná například na http://www.mpsv.cz/files/clanky/9867/klasifikace_funkcni_schopnosti_disabilitiv_zdravi.pdf. Jedná se o celosvětově uznávanou a používanou systematickou trvalých zdravotních újem, vycházející z rozřídění postižení podle tělesných struktur a funkcí, ovšem důležitější vystihující dopady těchto újem na schopnosti poškozeného vykonávat běžné životní aktivity. Pro účely určení výše náhrady za zřízení společenského uplatnění lze využít 3. část (komponentu) nazvanou Aktivity a participace, upravenou v některých doménách (položkách) tak, aby mohla sloužit k vyřazení míry překážky (ztráty) lepší budoucnosti ve smyslu § 2958 o. z.

MKF pracuje zejména s následujícími pojmy:

Aktivity – provádění úkolu (úkolu) nebo činnosti člověkem
Bariera – překážka, která znemožňuje či znesnadňuje výkon činnosti (pro účely hodnocení ZSU se nebere v úvahu)

Disabilita – snížení funkčních schopností na úrovni těla, jedince nebo společnosti, která vzniká, když se zdravotní stav setkává s bariérami v prostředí

Domény – položky tvořící seznam jednotlivých činností a zapojení do životních situací

Facilitátor – pomůcka, která umožňuje či usnadňuje výkon činnosti - pro účely hodnocení ZSU se zohledňuje jen běžně dostupné (hranené v systému veřejného zdravotního pojištění) či prokazatelně zajištěné pomůcky spadající pod Kapitulu 1 – Produkty a technologie (4. část MKF Faktory prostředí)

Kapacita – schopnost vykonat činnost bez jakýchkoliv pomůcek (Facilitátorů)

Komponenta – základní část MKF (1. Tělesné funkce, 2. Tělesné struktury, 3. Aktivity a participace, 4. Faktory prostředí), která se dále dělí na Kapitoly a Domény

Kvalifikátor – stupeň vyjadřující rozsah obtíží při provádění úkonů popsaných v doménách (lze stanovit i v procentech)

Participace – zapojení do životní situace

Výkon – schopnost vykonat činnost za použití pomůcek (Facilitátorů)

Nespornou předností MKF je propracovaná struktura a důraz na určení stupně omezení funkčních schopností postiženého, a to s přihlédnutím k jeho osobním poměrům tak, aby bylo zohledněno zhoršení oproti předchozímu stavu. Tento systém vylučuje políže s nezáhodnocím zdvojnásobením téhož postižení pod různými položkami a zároveň tím, že přiřazuje jednotlivým funkcím políží různé stupně závažnosti (podpořeny i procentní škálou), dobře vystihuje touto formou rozsah postižení. Protože je velmi podrobná a promyšlená, umožňuje při plném využití vykreslit velmi plastický obraz nejen funkčních tělesných postižení, nýbrž i jejich praktický dopad do všech sfér života poškozeného, kódovaných v devíti kapitolách.

Stupeň závažnosti trvalého zdravotního postižení se totiž nevyjadřuje jako dosud bodovým součtem diagnóz, násobeným peněžitou hodnotou jednoho bodu, nýbrž je pojat jako procentní vyjádření ztráty životních příležitostí (lepší budoucnosti) ve škále 0 – 100 % pro jednotlivé položky (domény) v devíti oblastech společenského zapojení, což při vzhledem matematickém zpracování (vážený průměr jednotlivých kapitol) umožňuje zjištění i výsledné procentní omezení poškozeného ve všech oblastech společenského uplatnění. S určitým zjednodušením lze říci, že za stoprocentní by bylo považováno plně vyřazení poškozeného ve všech sférách (tj. plná ztráta kognitivních a pohybových funkcí, spojená s plnou ztrátou sebeobsluhy a jakéhokoliv zapojení se do společenských aktivit), a všechny méněší formy postižení jsou odstupňovány směřem dolů.

Systematika a způsob užívání MKF jsou nastaveny zejména ve prospěch co nejpřehlednějšího znovuzacelení poškozeného do života. Klade se proto důraz na maximální využití pomůcek (Facilitátorů) a eliminaci překážek (Barier) a rehabilitace směřuje především k tomu, aby se dosažený výkon (Participace) co nejvíce blížil úrovni soběstačnosti. Oproti tomu odškodňování nemateriální újmy spočívající ve vyřazení z různých sfér života trvalými zdravotními následky musí rozlišovat i jemnější rozdíly mezi jednotlivými postiženími, byť se z pohledu MKF mohou rovnat plně či téměř plně samostatnosti při prováděné činnosti. Náhrada za zřízení společenského uplatnění musí totiž pokrývat i frustraci, stres a nepohodu postiženého z omezení či ztráty funkčních schopností organismu a poskytovat i satisfakci za obtíže spojené s veškerými lidskými činnostmi, byť nejde zrovna o ztrátu či omezení soběstačnosti.

Česká republika je vázána Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením, přijatou dne 3. prosince 2006 v New Yorku, publikovanou pod č. 10/2010 Sb. m. s. Podle čl. 26 bodu 1. této úmluvy státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, přijmou účinná a vhodná opatření, mimo jiné prostřednictvím vzájemné podpory osob v rovnocenné situaci, aby umožnily osobám se zdravotním postižením dosáhnout a udržet si co nejvyšší úroveň samostatnosti, uplatnit v plné míře tělesné, duševní, sociální a profesní schopnosti a dosáhnout plného začlenění a zapojení do všech aspektů života společnosti. Za tímto účelem státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, organizují, posilují a rozšiřují komplexní habilitační a rehabilitační služby a programy, především v oblasti zdravotní péče, zaměstnanosti, vzdělávání a sociálních služeb, takovým způsobem, aby tyto služby a programy: a) začínaly pokud možno co nejdříve a byly založeny na multidisciplinárním posouzení individuálních potřeb a předností; b) podporovaly zapojení a začlenění do společnosti a všech oblastí jejího života, byly dobrovolné a dostupné pro osoby se zdravotním postižením co nejbližší místu jejich bydliště, a to včetně venkovských oblastí. S přihlédnutím k této mezinárodní úmluvě je namístě i při použití MKF pro účely vyššího náhrady působit motiváčně ke snaze poškozeného znovu se začlenit do společnosti a ochotě škodce vyrovnit k tomu předpoklady poskytnutím strukturovaně náhrady.

IX. Použití MKF

Ve sporech o náhradu škody se proto soudům doporučuje, aby se při určení výše náhrady za zřízení společenského uplatnění opřely o dostatečně zjištěný skutkový stav ohledně dopadů trvalé zdravotní újmy do schopnosti a možnosti poškozeného a aby při jejich posouzení použily znalecké hodnocení podle komponenty Aktivity a participace v MKF (dvoustupňová klasifikace je obsažena v části C Metodiky). Zejména u složitějších poškození zdraví nebo zásadních sportů o rozsah poklesu konkrétních aktivit je vhodné ohodnotit poškozeného i podle komponent Tělesné funkce a Tělesné struktury tak, aby bylo možné

posoudit, zda uváděnému stupni poklesu aktivit odpovídá i stupeň poškození s tímto aktivítami souvisejících tělesných funkcí a struktur. Jinak ovšem se stav poškozeného hodnotí v rámci komponenty Aktivit a participace ve dvou kategoriích - tzv. Kapacita a Výkon. V první řadě jde o zjištění celkové ztráty potenciálu poškozeného bez kompenzačních pomůcek (Facilitátorů), a to v plném rozsahu všech domén (položek) Kapacity. Nehodnotí se aktuální Kapacita, nýbrž její snížení oproti předurazovému stavu (tzv. předchorbí). Vzhledem k tomu, že náhrada za zřízení společenského uplatnění má být odškodněním reálného vyřazení ze společenského života a že má zároveň motivovat ke znovuzacelení poškozeného do společnosti, je namístě přihlídnout k tomu, že Výkon může být ohodnocen nižším stupněm či procentem omezení, používá-li poškozený Facilitátor uvedený v kapitole 1 komponenty Faktory prostředí (Produkty a technologie – pomůcky, nástroje, vybavení nebo technický systém, používaný zdravotně postiženou osobou, nebo speciálně vyrobené nebo obecně dostupné, které předcházejí, kompenzují, monitorují, uvolňují nebo neutralizují – ISO 9999 – Technické pomůcky pro zdravotně postižené). Kvalifikátor Výkonu by měl být použit tam, kde se za pomoci uvedených pomůcek jsou-li standardně dostupné (zpravidla hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění) či již byly prokazatelně poškozenému zajištěny škůdcem či pojistitelem odpovědnosti, liší od stupně či procenta omezení Kapacity, a to tak, že se použije průměr obou kvalifikátorů.

Kvalifikátory se použijí ve stupni omezení podle škály stupňů od 0 do 4:

- 0 – žádná obtíž (nepřítomná, zanedbatelná) – 0 – 4 %
 - osoba nemá a nepocítuje žádný problém
- 1 – lehká obtíž (mírná, nízká) – 5 – 24 %
 - problém je přítomen méně než 25 % času s intenzitou, kterou může osoba tolerovat (je dobře snesitelný), a který se stal zřídka během posledních 30 dní
- 2 – středně těžká obtíž (zřetelná větší) – 25 – 49 %
 - problém je přítomen méně než 50 % času s intenzitou, která zasahuje do každodenního života (je zřetelný), a který se děje občas během posledních 30 dní
- 3 – těžká obtíž (vysoká, extrémní) – 50 – 95 %
 - problém je přítomen více než 50 % času s intenzitou, která částečně rozvrací každodenní život osoby (značně velký), a který se děje často během posledních 30 dní
- 4 – úplná obtíž (úplná) – 96 – 100 %
 - problém je přítomen více než 95 % času s intenzitou, která zcela rozvrací každodenní život osoby (obtíž je jsou nesnesitelné nebo je funkce nemožná), a který se děje každý den během posledních 30 dní.

Při hodnocení v úrovni Kvalifikátorů se pro účely výpočtu vyjde z průměru procentního rozptýlení s výjimkou stupňů 0 (zde se přičítají 0 %) a 4 (100 %). Jestliže je však možné přesnější určení, stanoví se stupeň omezení přímo procentní sazbou.

Předpokladem skutečně zevrubného a proporciálně vypovídajícího posouzení dopadů trvalých zdravotních následků do života poškozeného je kvalifikace všech domén v komponentě Aktivit a participace. Pomocí vhodného výpočtového zařízení (např. excelové tabulky či počítačové aplikace) lze přepočítat jednotlivé díle výsledky metodou váženého průměru na výsledek celkové omezení vyjádřené procentem nižším než 100 (teoretické 100% kompletní vyřazení žijící osoby ze všech sfér lidského života).

X. Určení výše náhrady

Tento způsob určení výše náhrady se neobejde bez definování částky, která představuje pomyslnou hodnotu zmanerého (byť neskončeného) lidského života při absolutním vyřazení ze všech sfér společenského zapojení (100 %). Po zhodnocení dosažení rozhodovací praxe v otázkách výjimečného zvyšování náhrady za zřízení společenského uplatnění podle vyhlášky č. 440/2001 Sb. v případech nejzávažnějších trvalých zdravotních postižení, po komparaci s úpravami či praxí v některých evropských zemích a s přihlídnutím k tomu, že § 2960 o. z. výrazně rozšiřuje nároky poškozeného na náhradu materiálních újem spojených se zaopatřením či s vyvážetím předpokladů pro jeho znovuzacelení do společenského života a § 2962 – 2963 o. z. posiluje rozsah náhrady za ztrátu na výdětku, dospíváme k závěru, že tato výchozí rámcová částka by se měla pohybovat kolem 10.000.000,- Kč.

Aby výše této částky nemusela být opakovaně revidována a aby reflektovala vývoj hodnoty cen a ekonomické ukazatele, navrhuje se vyjádřit ji pomocí 400-násobku průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž se ustálil zdravotní stav poškozeného, tj. kdy je možno přistoupit k vyčíslení náhrady. Tento statistický údaj je zjištěný na webových stránkách Českého statistického úřadu, a to postupem Úvod > Vydváme > Rychlé informace > Průměrné mzdy; údaj za celý rok je obsažen v textu týkajícím se 4. čtvrtletí přišlého roku. Za rok 2013 činila uvedená průměrná mzda 25.128,- Kč (<http://www.czso.cz/csu/cestat/informace/cpmz031114.docx>), a výchozí rámcová částka pro náhradu za zřízení společenského uplatnění poškozeného, jehož zdravotní stav se ustálil v roce 2014, tak činí 10.051.200,- Kč.

Procentní podíl (odpovídající zjištěnému stupni omezení poškozeného) z výchozí rámcové částky představuje základní ohodnocení nemateriální újmy při trvalých zdravotních následcích (zejména odčinění morální újmy vzniklé zásahem do tělesné integrity, frustace z trvalého poškození či ztráty tělesných orgánů, stresu a vypětí z překonávání nastalých obtíží, pozbyví ztráty životních příležitostí a možnosti, včetně abstraktní ztráty možnosti pracovního uplatnění a zapojení se do dalších životních činností) a je proporciálněm vyjádřením ztráty průměrného potenciálu pro určitý typ postižení; není ovšem náhradou škody (majetkové újmy), která je hrazena zejména prostřednictvím ztráty na výdětku či nákladů péče o zdraví, osobu či domácnost poškozeného.

Individuální přístup a zohlednění zvláštnosti každého jednotlivého případu předpokládá, že takto zjištěná částka základního ohodnocení může být modifikována výjimečnými okolnostmi na straně poškozeného – a) věkem, b) ztrátou skutečně výjimečné lepší budoucnosti (kariéry), i na straně škůdce – c) důvody podle § 2957 o. z. Dokažte-li procentní (stupňové) vyjádření rozsahu zřízení společenského uplatnění převedené do základní částky dostatečně podrobně a plasticky popsat objektivní míru potenciálního omezení, lze opusitit dosazování metodou mnohonásobků, užívanou při aplikaci § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb., a modifikovat základní částku již jen v řádu desítek procent, maximálně do celkového dvojnásobku, čímž se zohlední specifické a výjimečné individuální poměry poškozeného. Takovým způsobem bude určena výslešná částka náhrady za nenajetkovou újmu spočívající ve zřízení společenského uplatnění.

Významnou okolností, kterou samotné ocenění podle domén Aktivit a participaci povětšinou nezohledňuje, je věk, v němž trvale následky nastanou. Vzhledem k tomu, že vrcholu síli i intenzity společenského zapojení se obvykle dosahuje ve věku od 45 do 55 let, je namístě základní částku stanovenou shora popsaným postupem zvýšit přibližně o 10 %.

utrpěl-li poškozený zranění ve věku 35 – 44 let, o 20 % ve věku 25 – 34 let a o 30 – 35 % ve věku 0 – 24 let. Oproti tomu lze základní částku snížit přibližně o 10 % ve věku 55 – 69 let a o 20 % od 70 let výše.

Vyjmenečné zapojení do společenských aktivit před poškozením zdraví je namístě zohlednit zvýšením základní částky až o 10 %, je-li nadprůměrné, až o 20 % je-li vyjmenečné intenzivní a až o 30 % je-li zcela mimořádné. Základní částka se snižuje až o 10 %, je-li zapojení podprůměrné a až o 20 % není-li prakticky žádné.

Přihlednutí k vyjmenečným okolnostem vyjmenovaným v § 2957 o. z. není možné pro jejich předpokladanou šíř a variabilitu vyjádřit konkrétními pojmy ani jim přičazenými procentními pásmy, je proto ponecháno zcela na úvaze soudu s doporučením, aby po celkovém výsledném zvýšení nepřesahovala náhrada dvojnásobek základní částky.

Doporučené omezení modifikace základní částky maximálně na dvojnásobek má své racionální opodstatnění a nesmětuje k zuzování možnosti individuálního posouzení každého konkrétního případu. Smyslem je eliminovat subjektivismus a lhbovůl a přispět ke sjednocení soudní praxe a naplnění požadavku, aby v obdobných případech bylo poskytnuto srovnatelné odškodnění (§ 13 o. z.). Uvedené nehmotné újmy jsou ze své podstaty neodčinitelné, účelem poskytnutí peněžité náhrady tedy není uvedení poškozeného do stavu existujícího před poškozením (jako u náhrady majetkové škody), nýbrž poskytnutí finančních prostředků, za které si může poškozený opatřit náhradní požitky, které mají zmírnit jeho strádání. Tyto nehmotné újmy jsou vnímány přibližně stejně úkomé každou lidskou bytostí a nelze dost dobře tvrdit, že by měly být odškodněny mnohonásobně více jen proto, že je poškozený mladší nebo byl před zraněním aktivnější. Mladší člověk je jistě závažnějším poškozením zdraví připraven o radosti života, které si již starší člověk užil, a bude nucen se vyrovnávat se svým handicapem po delší dobu; na druhé straně mladší člověk má více sil, je adaptabilnější, dokáže se po fyzické i psychické stránce s postižením vyrovnat zpravidla lépe než člověk starší. Člověk čtenorodý, který se věnuje mnoha aktivitám, o něž je v důsledku poškození zdraví připraven, se sice jeví být více poškozen než ten, kdo dosud vedl řádní a pohodlný život; avšak jen stěží lze usuzovat, že trauma, stres a frustrace u prvního jsou mnohonásobně větší než u druhého, či zda tomu vzhledem k povahovým vlastnostem obou nemůže být právě naopak, nlehdě k tomu, že dokud je drnlý zdrav, závisí jen na jeho svobodném rozhodnutí, zda svůj způsob života radikálně změní, po poškození zdraví však tuto možnost již nemá a právě ono vědomí, že natrvalo možností zdravotní zdraví ztratil, je podstatou nehmotné újmy, kterou utrpěl. Konečně například houslový virtuos, který utrpí ztrátu prstu levé ruky, je nepochybně závažně poškozen ve svém profesním uplatnění, avšak (ponecháme-li stranou ztrátu jeho výdělku, která není odškodnitelná náhradou za ztrátu společenského uplatnění a která je odrazem společenského ocenění jeho práce), je problematické dovozovat, že jeho nemajetková újma je mnohonásobně větší, než újma amatérského houslisty, který se hudeb věnoval jen pro svou radost.

XI. Závěr

Metodiku Nejvyššího soudu vypracovali představitelé justice ve spolupráci se Společností medicinského práva, se zástupci pojistitelů a dalšími odborníky z oblasti práva a medicíny pod odbornou garancí I. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Věšimu odborné práce provedla tzv. hlavní pracovní skupina ve složení: JUDr. Marta Škárová, JUDr. Petr Vojtek, JUDr. Robert Walter, všichni Nejvyšší soud České republiky, JUDr. Hana Tichá, Krajský soud v Praze, MUDr. Mgr. Jolana Těšimová, JUDr. MUDr. Roman Zdárek, Ph.D.,

MBA, oba Společnost medicinského práva, I. lékařská fakulta Univerzity Karlovy, Mgr. Daniel Míka, Česká kancelář pojistitelů, Mgr. Lucie Jandová, Česká asociace pojistřoven, JUDr. Václav Voženilek, Allianz, a. s., Doc. MUDr. Evžen Hrnčř, CSc., MBA, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Klinika pracovního a cestovního lékařství, a JUDr. Martin Mlýnska, advokát v Malé Skále a soudní znalec. K vytvoření materiálu pro hodnocení bolesti přispěl MUDr. Josef Pěchouček, ortoped v Pardubicích. Podněty a doporučení k hodnocení bolesti dodaly Česká chirurgická společnost, Česká společnost kardiologickulární chirurgie, Česká neurologická společnost, Česká neurochirurgická společnost, Česká společnost otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, Ortopedicko-protetická společnost, Česká pneumologická a fizeziologická společnost, Česká urologická společnost a Česká společnost pro urologickou chirurgii.

Obecné zásady a konkrétní znění Metodiky se tvořily zejména na těchto odborných setkáních: 30. 11. 2012 – pracovní porada soudců krajských soudů a Nejvyššího soudu (NS Brno), 22. 1. 2013 – kulatý stůl odborné právníké a lékařské veřejnosti (Akademický klub I. LF UK, Faustův dům, Praha), 19. 4. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 31. 5. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 27. 6. 2013 – Kulatý stůl odborné veřejnosti (Děkanát I. LF UK, Praha), 26. 8. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Děkanát I. LF UK, Praha), 27. 9. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 16. 10. 2013 – porada specializovaných senátů Nejvyššího soudu (NS Brno), 1. 11. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 5. 11. 2013 – pracovní porada soudců krajských soudů a Nejvyššího soudu (NS, Brno), 22. 11. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 28. – 29. 11. 2013 – Kongres medicinského práva (Praha), 4. 12. 2013 – seminář k náhradě škody a nemajetkové újmy (NS Brno), 16. 12. 2013 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 10. 2. 2014 – jednání hlavní pracovní skupiny (Faustův dům), 12. 3. 2014 – zasedání Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (NS Brno), 31. 3. 2014 – jednání hlavní pracovní skupiny (Česká kancelář pojistitelů), 7. 4. 2014 – jednání hlavní pracovní skupiny (Česká kancelář pojistitelů).

Problematika byla průběžně diskutována a konzultována se soudci okresních (obvodních) a krajských soudů při přednáškách vedených JUDr. Martou Škárovou a JUDr. Petrem Vojtkem v rámci projektu Rekodifikace pořádaného Justiční akademií, a to v Kroměříži 15. 11. 2012, v Českých Budějovicích 22. – 23. 5. 2013, v Brně 4. – 5. 9. 2013, v Praze 24. – 25. 10. 2013, v Ostravě 6. – 7. 11. 2013, v Hradci Králové 19. – 20. 11. 2013, v Praze 21. – 22. 1. 2014 a v Ústí nad Labem 4. – 5. 3. 2014.

Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu přijalo dne 12. 3. 2014 doporučení, aby při aplikaci § 2958 o. z. byla používána Metodika Nejvyššího soudu.

Stav ke dni 14. 4. 2014

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (Bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)

B. PŘEHLED BOLESTI (SAZBY BODOVÉHO HODNOCENÍ)

Kód	Klasifikace poškození zdraví	počet bodů
S00 Povrchní poranění hlavy		
S000	Povrchní poranění vlasové části hlavy (1% tělesného povrchu)	2
S001	Kontuze očního víčka a periorbitální krajiny	5
S002	Jiné povrchní poranění očního víčka a periorbitální krajiny	5
S003	Povrchní poranění nosu	5
S004	Povrchní poranění ucha	5
S005	Povrchní poranění rtu a dutiny ústní	5
S007	Povrchní poranění jiných částí hlavy	5
S008	Mnohočetná povrchní poranění hlavy	5
	součet bodů přísl. položek, nejvýše však	15
S01 Rána hlavy		
S0100	Rána vlasové části hlavy nepronikající ke kosti a 1 cm	1
S0101	pronikající ke kosti a 1 cm	2
S0110	Rána očního víčka a periorbitální krajiny	15
S0111	- s porušením okraje víčka a tarsální ploténky	30
S0112	- s porušením slzných cest	40
S012	Rána nosu	7
S013	Rána ucha	7
S014	Rána vřáve a temporomandibulární krajiny	7
S015	Rána rtu	5
S016	Rána dutiny ústní	5
S018	Mnohočetné rány hlavy	7
	součet bodů přísl. položek, nejvýše však	80
S02 Zlomenina kostí lebky a obličje		
S0200	Zlomenina lebeční klenby - fissura	20
S0201	- imprese	40
S0202	- tříštivá:	
S0203	- bez dislokace	70
S0204	- s dislokací	100
S0210	Zlomenina lebeční spodiny	150
S0211	- s liquoritheaou	200
S0220	Zlomenina nosních kostí - bez dislokace	40
S0221	- s dislokací	60
S0230	Zlomenina spodiny očnice - bez dislokace	40
S0231	- s dislokací, blow out	60
S0240	Zlomenina horní čelisti:	40
S0241	- LeFort I.	50
S0242	- LeFort II.	60
S0243	- LeFort III.	70
S0244	Zlomenina processus zygomaticus - bez dislokace	50
S0245	- s dislokací	60
S025	Ztráta zubu	20
S0250	Zlomenina korunky	10
S0260	Zlomenina dolní čelisti - bez dislokace	30
S0261	- s dislokací	60
S0262	- kloubní výběžek - jeden	60
S0263	- dva	80
S027	Zlomeniny jiných kostí lebky, obličje	20
S028	Mnohočetné zlomeniny postihující kosti lebky a obličje	20
	součet bodů přísl. položek, nejvýše však	450
S03 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů hlavy		
S0300	Vymknutí čelisti - jednostranné, bez zlomeniny	40
S0301	- obousstranné, bez zlomeniny	60
S031	Vymknutí chrupavky přepážky nosní	15
S032	Dislokace zubu	15
S034	Podvrtnutí a namožení čelisti	10
S04 Poranění mozkových nervů		
S040	Poranění nervu a dráh zrakového nervu	120
S041	Poranění okohybného nervu	70
S042	Poranění kladkového nervu	40
S043	Poranění trojklaného nervu	70
S044	Poranění odváděcího nervu	40
S045	Poranění lícního nervu	80
S046	Poranění sluchového nervu	100
S047	Poranění postranního smíšeného systému	70
S049	Poranění jiných mozkových nervů	30
S05 Poranění oka a očnice		
S050	Poranění spojivky a abryze rohovky bez cizího tělesa	20
S0510	Kontuze očního bulbu a tkáni očnice	15
S0511	- s krvácením do přední komory nebo sklivce	30
S0512	- s porušením duhovky (iridohexis, iridodialysis)	50
S0513	- se změnou polohy nebo poraněním čočky	90
S0514	- s odchlípením sítnice	100
S052	Roztržení a ruptura oka s výhřezem nebo ztrátou nitrooční tkáně	150
S053	Roztržení oka bez výhřezu nebo ztráty nitrooční tkáně	120

S0540	Pronikající rána očníce bez cizího tělesa	30
S0541	Pronikající rána očníce s cizím tělesem	50
S0550	Pronikající rána očního bulbu s cizím tělesem pronikajícím bělmem	65
S0551	- pronikající rohovkou	80
S0552	- komplikovaná poraněním čočky	100
S0553	- pronikající krajinnou řasnatého tělesa	110
S0554	- komplikovaná odchlípením sítnice	150
S0560	Pronikající rána očního bulbu bez cizího tělesa pronikajícím bělmem	40
S0561	- pronikající rohovkou bez zasažení čočky	60
S0562	- pronikající rohovkou s posazením čočky	90
S0563	- pronikající krajinnou řasnatého tělesa	80
S0564	- komplikovaná odchlípením sítnice	120
S0565	- komplikovaná vyňtřezem očních tkání	150
S057	Avulze – vytržení – oka	200
S0580	Jiná poranění oka a očníce – ophthalmia photobleetrica	10
S0581	- cizí tělesko zaseknuté do rohovky	15
S0582	- hluboká nepronikající rána rohovky	30
S0583	- popálení obou víček II. - III. stupně	30
S0584	- popálení nebo poleptání epitelu rohovky	20
S0585	- popálení stromatu rohovky ohněm nebo kyselinou	70
S0586	- poleptání stromatu rohovky alkálií (vápno, žravok)	100
S0587	- poleptání rohovky vedoucí k její perforaci	150
S0590	Potravový a sekundární glaukom	100
S0591	Potravový vřed rohovky	130
S0592	Potravová (pooperací) endophthalmitis	130
S06 Nitrolební poranění		
S0600	Ořes mozku - lehký	20
S0601	- těžký	60
S061	Traumatický otok (edém) mozku	120
S0620	Difúzní axonální poranění mozku - lehké, reverzibilní (GCS 15)	100
S0621	- středně těžké (GCS 3-14)	150
S0622	- těžké (GCS 3-14)	200
S063	Ložiskové poranění mozku	120
S064	Epidurální krvácení	150
S065	Úrazové subdurální krvácení	150
S066	Úrazové subarachnoidální krvácení	200
S067	Nitrolební poranění s bezvědomím delším než 7 dní	400
S069	Jiná nitrolební poranění	200
S07 Drtivé poranění hlavy		
S070	Rozdrtení obličej	600
S071	Rozdrtení lebky	600
S08 Traumatická amputace částí hlavy		
S080	Održení vlasové části v délce přesahující 1/2 obvodu	80
S09 Jiná a neurčená poranění hlavy		
S0810	Traumatická amputace ucha - část	30
S0811	- celého	50
S0820	Traumatická amputace nosu - část	40
S0821	- celého	80
S0830	Traumatická amputace jazyka - část (do poloviny)	70
S0831	- celého	100
S089	Traumatická amputace jiné části hlavy	40
S10 Povrchní poranění krku		
S100	Zmnoždění (kontuze) krku	10
S101	Jiná povrchní poranění krku	10
S107	Povrchní poranění jiných částí krku	10
S108	Mnohočetná povrchní poranění krku	součet bodů přísl. položek
S110	Rána postihující hrtan a přídušnici	150
S111	Rána postihující štítnou žlázu	100
S112	Rána postihující hltan a krční části jícnu	150
S1180	Rána krku - povrchní a 1 cm	2
S1181	- hluboká a 1 cm	3
S12 Zlomeniny krční páteře		
S121	Zlomenina trnového výběžku krčního obratle	30
S122	Zlomenina jednoho přičného výběžku krčního obratle	30
S123	Zlomeniny více než jednoho přičného výběžku krčních obratlů	80
S1240	Zlomenina kloubního výběžku krčního obratle - jednoho	40
S1241	- obou	80
S1250	Zlomenina oblouku krčního obratle - bez dislokace	90
S1251	- s dislokací	125
S1260	Zlomenina zubu čepovce (zn. 2. krč. obratle (epistrophe)) - bez dislokace	150
S1261	- s dislokací	250
S1270	Zlomenina 1. nebo 3. - 7. krčního obratle bez dislokace	50
S1271	Kompresivní zlomeniny téh obratlů krčních se snížením přední části těla obratle	75
S1272	- o více než jednu třetinu	100
S1273	- nejvýše o jednu třetinu	150
S1275	Roztříštěné zlomeniny téh obratlů krčních	75
S12750	Úrazové poškození meziobratlové ploténky - bez současně zlomeniny obratle	75
S12751	- herniace	100
S12752	- při současně zlomenině obratle	200
S1280	Zlomenina jiných částí krku (jazyka, krční žebro)	80
S1281	Zlomenina hrtanu, trachey	300

S13	Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů v úrovni krku bez poškození míchy nebo jejích kořenů	
S131	Vymknutí atlantookcipitální	180
S1320	Vymknutí krční páteře	70
S1321	- jednostranná luxace bez zlomeniny	
S1322	- oboustranná luxace	100
S133	Subluxace krční páteře (posun obratlů prokazovaný rtg)	30
S134	Podvrtnutí a natažení krční páteře	30
S1341	Pohmoždění těžšího stupně krajiny krční páteře	35
S14	Poranění nervů a míchy v úrovni krku	
S1400	Ořes krční míchy	60
S1401	Otok (edém) krční míchy s přechodnou ischemií	100
S1402	Kontuze krční míchy	250
S1403	Transverzální léze krční míchy	600
S1420	Poranění nervového kořene krční míchy (2. - 4. kořen)	200
S1421	Poranění nervového kořene krční míchy (5. - 7. kořen)	100
S143	Poranění pažní pleteně	300
S144	Poranění periferních nervů krku	30
S145	Poranění krčních sympatických nervů	60
S15	Poranění krevních cév v úrovni krku	
S150	Poranění krční tepny	150
S151	Poranění vertebrální tepny	100
S152	Poranění zevní hrdeční žíly	20
S153	Poranění vnitřní hrdeční žíly	40
S157	Poranění jiných krevních cév v úrovni krku	25
S158	Mnohočetné poranění krevních cév v úrovni krku	200
	součet bodů přísl. položek, nejvýše však	
S16	Poranění svalů a šlachy v úrovni krku	20
S17	Drtivé poranění krku	
S170	Drtivé poranění hrtnu a průdušnice	300
S177	Drtivé poranění jiných částí krku (decollement + ztrátové poranění)	150
S20	Povrchní poranění hrudníku	
S200	Zhmoždění (kontuze) prsu ženy	30
S201	Povrchní poranění prsu (1 % tělesného povrchu)	2
S202	Zhmoždění stěny hrudníku	10
S203	Povrchní poranění přední stěny hrudníku (1 % tělesného povrchu)	2
S204	Jiná povrchní poranění zadní stěny hrudníku	10
S208	Mnohočetná povrchní poranění hrudníku	10
	součet bodů přísl. položek	
S21	Otevřená rána hrudníku	
S2100	Rána prsu	5
S2101	- do 5 cm délky	10
S2110	Rána stěny hrudníku - povrchní a 1 cm	2
S2111	- nad 5 cm délky	3
S2112	- hluboká nepronikající do dutiny a 1 cm	5
S218	Mnohočetné rány hrudní stěny	5
	součet bodů přísl. položek	
S22	Zlomenina žebra, hrudní kosti a hrudní páteře	
S2220	Zlomenina hrudní kosti - bez dislokace	40
S2221	- s dislokací	80
S2230	Zlomenina žebra	20
S224	Mnohočetné zlomeniny žebere - na každé straně každé další žebro	20
S225	Prolomený hrudník s respirační insuficiencí	100
S228	Zlomenina transverzálních a spinózních výběžků	20
S23	Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů hrudníku	
S2300	Traumatická ruptura hrudní meziobratlové ploténky	100
S2301	- herniace	150
S231	Pohmoždění těžšího stupně krajiny hrudní páteře	50
S232	Podvrtnutí a natažení hrudní páteře (distorse)	30
S233	Vymknutí obratlé hrudní páteře (bez poškození míchy nebo jejích kořenů)	150
S234	Zlomenina tmového výběžku hrudního obratlé	30
S235	Zlomenina jednoho přičného výběžku hrudního obratlé	30
S236	Zlomeniny více přčných výběžků hrudních obratlí	80
S2370	Zlomenina kloubního výběžku hrudního obratlé - jednoho	50
S2371	- obou	100
S238	Zlomenina hrudního obratlé bez dislokace	100
S2381	Zlomenina obratlou hrudního obratlé - bez dislokace	50
S2382	- s dislokací	90
S2383	Kompresivní zlomenina těla hrudního obratlé se snížením přední části těla obratlé	130
S2384	- nejvýše o jednu třetinu	110
	- o více než jednu třetinu	150
S24	Poranění nervů a míchy v úrovni hrudníku	
S240	Ořes hrudní míchy	50
S241	Otok (edém) hrudní míchy	100
S242	Kontuze hrudní míchy	150
S243	Transverzální léze hrudní míchy	400
S244	Poranění nervového kořene hrudní míchy	110
S245	Poranění periferních nervů hrudníku	30
S246	Poranění hrudních sympatických nervů	50
S25	Poranění krevních cév hrudníku	

S250	Poranění ascendentní aorty a obloučku aorty s nutností urgentní operace	300
S2501	Poranění descendentní aorty bez nutnosti operace nebo intervenčního výkonu	200
S2502	Poranění descendentní aorty s nutností intervenčního výkonu	250
S251	Poranění podklíčkové tepny	110
S252	Poranění plicnice a jejích větví, poranění plicních žil, poranění horní duté žíly s nutností urgentní operace	300
S253	Poranění podklíčkové žíly	100
S255	Poranění mezižebních krevních cév	40
S257	Poranění ductus thoracicus	40
S258	Mnohočetné poranění krevních cév hrudníku	50
	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák	750

S26 Poranění srdce

S2600	Ostré poranění srdce - bez arytmií	220
S2601	- s arytmií	250
S2620	Typé poranění srdce - bez arytmií	125
S2621	- s arytmií	155
S263	Poranění srdečních chlopní s nutností operace v mimotělním krevním oběhu	300

S27 Poranění jiných a neurčených nitrohrudních orgánů

S2700	Traumatický pneumotorax - jednostranný	75
S2701	- oboustranný	150
S2710	Traumatický hemotorax - jednostranný	75
S2711	- oboustranný	150
S272	Traumatický tenzní pneumotorax	120
S2730	Kontuze plic	100
S2731	Lacerace plic	150
S274	Poranění hrudní části průdušky	100
S275	Poranění hrudní části průdušnice	25
S276	Poranění pohrudnice	150
S277	Poranění jícnu	100
S278	Poranění bránice	100
S279	Mnohočetná poranění nitrohrudních orgánů	400
	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák	400

S28 Rozdrcení hrudníku a traumatická amputace části hrudníku

S280	Rozdrcený hrudník	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák
S281	Traumatická amputace prsu	60

S29 Jiná a neurčená poranění hrudníku

S290	Poranění svalů a šlach v úrovni hrudníku	30
------	--	----

S30 Povrchní poranění břicha, dolní části zad a pánve

S300	Zhmoždění dolní části zad a pánve	20
S301	Zhmoždění břišní stěny	20
S302	Zhmoždění zevních pohlavních orgánů	50
S307	Povrchní poranění břicha, dolní části zad a pánve (1% tělesného povrchu)	2
S308	Mnohočetná povrchní poranění břicha, dolní části zad a pánve	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák
		70

S31 Rána břicha, dolní části zad a pánve

S3100	Rána dolní části zad a pánve - povrchní a/čl cm	2
S3101	- hluboká a/čl cm	3
S3110	Rána břišní stěny - povrchní a/čl cm	2
S3111	- hluboká nepronikající do dutiny a/čl cm	3
S3112	- hluboká pronikající do dutiny a/čl cm	5
S312	Rána pyje	60
S313	Rána šourku a varlat	30
S314	Rána pochvy a vulvy	30
S318	Mnohočetné rány břicha, dolní části zad a pánve	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák
		100

S32 Zlomenina bederní páteře a pánve

S3201	Zlomenina trnového výběžku bederního obratle	30
S3202	Zlomenina jednoho příčného výběžku bederního obratle	30
S3203	Zlomeniny více příčných výběžků bederních obratlů	100
S32040	Zlomenina kloubního výběžku bederního obratle - jednoho	60
S32041	- obou	100
S32050	Zlomenina oblouku bederního obratle - bez dislokace	75
S32051	- s dislokací	130
S32060	Kompresivní zlomenina těla bederního obratle se snížením - nejvýše o 1/3	80
	- o více než 1/3	130
S32061	Roztříštěná zlomenina bederního obratle	150
S3207	Úrazové poškození bederní meziobratlové ploténky - bez současné zlomeniny obratle	100
S32080	- heriace	150
S32081	Úrazové poškození bederní meziobratlové ploténky se současnou zlomeninou bederního obratle	200
S3209	Zlomenina kosti křížové	90
S3210	Zlomenina kosti křížové	60
S3220	Zlomenina kyčelní kosti	150
S3230	Zlomenina kyčelní kosti	150
S3240	Zlomenina acetabula - jednoúčasná	200
S3241	- komplikovaná	40
S3250	Zlomenina kosti stydké (jedno raménko)	160
S3270	Zlomeniny pánve - bez instability pánvevního kruhu	200
S3271	- s instabilitou pánvevního kruhu	160
S328	Mnohočetné zlomeniny bederních obratlů	součet bodů přísl. položek, nejvýše všák
		500

S33 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů bederní páteře a pánce

S331	Vymknutí bederního obratle bez poškození míchy nebo jejích kořenů	200
S332	Vymknutí sakroiliakálního kloubu	150
S333	Vymknutí kostě	50
S334	Vymknutí jiných a neurčených částí bederní páteře a pánce	40
S335	Traumatická ruptura spony stydké	75
S336	Podvrtnutí a natažení bederní páteře	20
S337	Podvrtnutí a natažení sakroiliakálního kloubu	20

S34 Poranění nervů a míchy v úrovni břicha, dolní části zad a pánce

S3400	Ořez bederní míchy	50
S3401	Ořez (edém) bederní míchy	100
S3402	Kontuze bederní míchy	150
S3403	Transverzální léze bederní míchy	400
S342	Poranění nervového kořene bederní a křížové páteře	120
S343	Poranění caudy equiny	150
S344	Poranění lumbosakrální pleteně	150
S345	Poranění bederních, křížových a pánevních sympatických nervů	60
S346	Poranění periferních nervů břicha, dolní části zad a pánce	30
S348	Poranění jiných a neurčených nervů v úrovni břicha, dolní části zad a pánce	30

S35 Poranění krevních cév v úrovni břicha, dolní části zad a pánce

S350	Poranění bránišní aorty	300
S351	Poranění dolní duté žíly	250
S352	Poranění jiné cévy v břiše nebo pánvi	170
S357	Poranění jiných krevních cév v úrovni břicha, dolní části zad a pánce	60
S358	Mnohočetná poranění krevních cév v úrovni břicha, dolní části zad a pánce	600
	součet bodů přísl. položek, nejvýše však	

S36 Poranění nitrobřišních orgánů

S3600	Kontuze sleziny	50
S3601	Ruptura sleziny	120
S3602	Lacerace sleziny	180
S3610	Kontuze jater nebo žlučníku	50
S3611	Ruptura jater nebo žlučníku	120
S3612	- hluboká s poraněním žlučových cest	180
S3613	Lacerace jater - pravý lalok	250
S3614	- levý lalok	200
S3615	Poranění žlučových cest	150
S3620	Kontuze slinivky bránišní	80
S3621	Ruptura slinivky bránišní	150

S3622	Lacerace slinivky bránišní	180
S3623	Poranění ductus pancreaticus	180
S363	Poranění žaludku (perforace)	100
S3640	Poranění tenkého střeva - kontuze	50
S3641	- ruptura	100
S3642	- poranění duodena - kontuze	50
S3650	Poranění tračníku - kontuze	50
S3651	- ruptura	100
S3660	Poranění konečníku - bez sfinkterů	100
S3661	- se sfinktery	100
S367	Poranění jiných nitrobřišních orgánů	120
S368	Mnohočetná poranění nitrobřišních orgánů	80
	součet bodů přísl. položek	

S37 Poranění pánevních orgánů

S3700	Kontuze ledviny (pouřazová hematurie)	100
S3701	Ruptura parenchymu ledviny	150
S3702	Lacerace ledviny	200
S3703	Poranění dutého systému ledviny	180
S371	Poranění močovodu	180
S3720	Poranění močového měchýře - kontuze	50
S3721	- ruptura	80
	Poranění močové trubice	
S3730	- pohmoždění, parciální ruptura	60
S3731	- kompletní ruptura přední a střední části močové trubice	120
S3732	- kompletní ruptura zadní části močové trubice	250
S374	Poranění adnex	80
S3760	Kontuze dělohy	80
S3761	Ruptura dělohy	80
S378	Mnohočetná poranění pánevních orgánů	160
	součet bodů přísl. položek	

S38 Rozdrcení a traumatická amputace částí břicha, dolní části zad a pánce

S381	Rozdrcení jednoho varlete	120
S382	Traumatická amputace zevních pohlavních orgánů	360

S39 Jiná a neurčená poranění břicha, dolní části zad a pánce

S390	Poranění svalů a šlachy břicha, dolní části zad a pánce	40
------	---	----

S40 Povrchní poranění ramene a paže

S400	Zhmoždění ramene a paže	20
S407	Povrchní poranění ramene a paže 1 % tělesného povrchu	2
S408	Mnohočetná povrchní poranění ramene a paže	2
	součet bodů přísl. položek	

S41 Rána ramene a paže

S4100	Rána ramene - povrchní a 1 cm	2
S4111	- pronikající ke kosti a 1 cm	5
S4110	Rána paže (nadloktí) - povrchní a 1 cm	2
S4111	- pronikající ke kosti a 1 cm	5
S418	Mnohočetné rány ramene a paže	součet bodů přísl. položek
S42 Zlomenina ramene a paže		
S4200	Zlomenina klíční kosti bez posunu úlomků	30
S4201	Zlomenina klíční kosti úplná, s dislokací, tříštvá	80
S4210	Zlomenina těla lopatky	30
S4211	Zlomenina krčku lopatky	40
S4212	Zlomenina glenoidu	90
S4213	Zlomenina nadpažku nebo zobákovitého výběžku lopatky	60
S4220	Zlomenina horního konce pažní kosti	30
S4221	- velkého hrbolku bez dislokace	30
S4222	- s dislokací	60
S4223	- roztržitěná zlomenina hlavice pažní kosti	100
S4224	- zlomenina krčku pažní kosti - bez dislokace	50
S4225	- s dislokací	90
S4226	- luxační	120
S4230	Zlomenina distální pažní kosti - bez dislokace	120
S4231	- s dislokací	60
S4232	- tříštvá	100
S4240	Zlomenina dolního konce pažní kosti - bez dislokace	120
S4241	- s dislokací	40
S4243	- nitrokloubní - bez dislokace	80
S4244	- s dislokací	100
S4245	Zlomenina vnitřního nebo zevního epikondylu kosti pažní	120
S428	Mnohočetné zlomeniny klíční kosti, lopatky a pažních kostí	50
	součet bodů přísl. položek	
S43 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů ramenního pletence		
S430	Vymknutí ramenního kloubu	50
S4310	Vymknutí akromioklavikulárního kloubu	30
S4311	- Tossy I	30
S4312	- Tossy II	40
S4313	- Tossy III	60
S432	Vymknutí sternoklavikulárního kloubu	30
S434	Podvrtnutí a natažení ramenního kloubu	20
S435	Podvrtnutí a natažení akromioklavikulárního kloubu	15
S436	Podvrtnutí a natažení sternoklavikulárního kloubu	10
S44 Poranění nervů v úrovni ramene a paže		
S4401	Natažení loketního nervu	20
S4410	Přerušení středního nervu v úrovni paže	80
S4411	Natažení středního nervu	30
S4420	Přerušení vřeteného nervu v úrovni paže	80
S4421	Natažení vřeteného nervu	50
S4430	Přerušení ramenního nervu	80
S4431	Natažení ramenního nervu	20
S444	Poranění svalové kožního nervu	30
S445	Poranění kožního citivého nervu v úrovni ramene a paže	30
S447	Poranění jiných nervů v úrovni ramene a paže	30
S448	Poranění mnohočetných nervů v úrovni ramene a paže	součet bodů přísl. položek
S45 Poranění krevních cév v úrovni ramene a paže		
S450	Poranění tepny nebo hluboké žíly	60
S453	Poranění povrchních žil v úrovni ramene a paže	10
S458	Mnohočetná poranění krevních cév v úrovni ramene a paže	součet bodů přísl. položek
S46 Poranění svalu a šlachy v úrovni ramene a paže		
S4600	Poranění svalu nadhřebenového - natržení	50
S4601	- úplně přerušení	80
S4610	Poranění svalu a šlachy jiného svalu ramene a paže - natržení	40
S4611	- přetržení	50
S47	Drtivé poranění ramene a paže	300
S48 Traumatická amputace ramene a paže		
S480	Exartikulace v ramenním kloubu	325
S481	V úrovni mezi ramenem a loktem	275
S49 Jiná a neurčená poranění ramene a paže		
S498	Mnohočetná poranění ramene a paže	součet bodů přísl. položek
S50 Povrchní poranění lokte a předloktí		
S500	Zhmoždění lokte	20
S501	Zhmoždění jiných a neurčených částí předloktí	20
S508	Mnohočetná povrchní poranění předloktí	součet bodů přísl. položek
S51 Rána předloktí		
S5100	Rána předloktí - povrchová a 1 cm	1
S5101	- pronikající ke kosti a 1 cm	3

S518	Mnohočetné otevřené rány předloktí	součet bodů přísl. položek	
S52 Zlomenina lokte a předloktí			
S5200	Zlomenina okovce kosti loketní - bez dislokace	50	
S5201	- s dislokací	100	
S5202	Zlomenina korunového výběžku kosti loketní	30	
S5210	Zlomenina hlavičky vřetenní kosti - bez dislokace	40	
S5211	- částečné odlomení s dislokací	60	
S5212	- odlomení, roztržičná hlavička	90	
S5220	Zlomenina diafýzy loketní kosti - neúplná	30	
S5221	- úplná bez dislokace	60	
S5222	- úplná s dislokací	80	
S5230	Zlomenina diafýzy vřetenní kosti - neúplná	30	
S5231	- úplná bez dislokace	60	
S52311	- úplná s dislokací	80	
S52320	Zlomenina diafýzy obou kostí loketní i vřetenní - neúplná	40	
S52321	- úplná bez dislokace	80	
S52322	- úplná s dislokací	100	
S5233	Monteggiaova luxace zlomenina předloktí	150	
S5250	Zlomenina dolního konce vřetenní kosti - neúplná	30	
S5251	- úplná bez dislokace úlonků	60	
S5252	- úplná s dislokací, tříštvá	120	
S5260	Zlomenina dolního konce loketní i vřetenní kosti - bez dislokace	30	
S5261	- s dislokací	90	
S5262	- tříštvá	120	
S528	Mnohočetné zlomeniny předloktí	max. součet bodů přísl. položek	
S53 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů lokte			
S530	Vymknutí hlavičky kosti vřetenní	45	
S531	Vymknutí lokte, NS	60	
S532	Traumatická ruptura vřetenního (radiálního) kolaterálního vazů	40	
S533	Traumatická ruptura loketního (ulnárního) kolaterálního vazů	40	
S534	Podvrtnutí a natažení lokte	15	
S535	Bolestivá pronace u dětí	10	
S54 Poranění nervů předloktí			
S5400	Přerušení loketního nervu v úrovni předloktí	80	
S5401	Natažení loketního středního nervu v úrovni předloktí	30	
S5410	Přerušení středního nervu v úrovni předloktí	80	
S5411	Natažení středního nervu v úrovni předloktí	30	
S5420	Přerušení vřetenního nervu v úrovni předloktí	80	
S5421	Natažení vřetenního nervu v úrovni předloktí	30	
S543	Poranění kožního citivého nervu v úrovni předloktí	20	
S547	Poranění jiných nervů v úrovni předloktí	20	
S548	Mnohočetná poranění nervů v úrovni předloktí	součet bodů přísl. položek	

S55 Poranění krevních cév v úrovni předloktí			
S550	Poranění tepny nebo hluboké žíly v úrovni předloktí	30	
S552	Poranění povrchní žíly předloktí	10	
S558	Mnohočetná poranění krevních cév v úrovni předloktí	součet bodů přísl. položek	
S56 Poranění svalů a šlachy v úrovni předloktí			
S560	Poranění svalů a šlachy flexoru palce v úrovni předloktí	40	
S561	Poranění svalů a šlachy flexoru jiného prstu v úrovni předloktí	40	
S562	Poranění svalů a šlachy jiného flexoru v úrovni předloktí	40	
S563	Poranění svalů a šlach extenzoru nebo abduktoru palce v úrovni předloktí	40	
S564	Poranění svalů šlach extenzoru jiného prstu v úrovni předloktí	40	
S565	Poranění svalů a šlach jiného extenzoru v úrovni předloktí	40	
S568	Mnohočetná poranění svalů a šlach v úrovni předloktí	součet bodů přísl. položek	
S57 Drtivá poranění předloktí			
S570	Drtivé poranění lokte	200	
S571	- jen svalů	100	
S577	Drtivé poranění jiných částí předloktí	100	
S58 Traumatická amputace předloktí			
S580	Traumatická amputace jednoho předloktí	250	
S59 Jiná a neurčená poranění předloktí			
S598	Mnohočetná poranění předloktí	součet bodů přísl. položek	
S60 Povrchní poranění zápěstí a ruky			
S600	Zhmoždění prstu ruky - bez poškození nehtu	5	
S601	- s poškozením nehtu	10	
S602	Zhmoždění jiných částí zápěstí a ruky	10	
S608	Mnohočetná povrchní poranění zápěstí a ruky	součet bodů přísl. položek	
S61 Rána zápěstí a ruky			
S610	Rána prstu ruky - bez poškození nehtu à 1 cm	1	
S611	- s poškozením nehtu à 1 cm	2	
S617	Rána jiných částí zápěstí a ruky à 1 cm	2	
S618	Mnohočetné rány zápěstí a ruky	součet bodů přísl. položek	
S62 Zlomenina zápěstí a ruky			

S6200	Zlomenina kosti člunkové - bez dislokace	45
S6201	- úplná s dislokací	60
S6202	- tříštivá	90
S6210	Zlomenina jiné zápěstní kosti - bez dislokace	35
S6211	- s dislokací	60
S6212	- tříštivá	90
S6220	Luxační zlomenina baze první kosti zápěstní (Bennetтова)	80
S6221	Zlomenina jedné kosti zápěstní - neúplná	25
S6222	- úplná bez dislokace úlomků	30
S6224	- úplná s dislokací úlomků, tříštivá	70
S6230	Zlomenina jednoho distálního článku jednoho prstu - palce nebo ukazováku	25
S6231	- jiného prstu	30
S6240	Zlomenina nehtového výběžku - palce a ukazováku - bez dislokace	20
S6241	- s dislokací	25
S6242	- jiného prstu - bez dislokace	25
S6243	- s dislokací	30
S6250	Zlomeniny více článků jednoho prstu - palce a ukazováku - bez dislokace	30
S6251	- s dislokací	35
S6252	- jiného prstu - bez dislokace	35
S6253	- s dislokací	40
S6260	Zlomeniny více článků více prstů - bez dislokace	45
S6261	- s dislokací	50
S63 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů v úrovni zápěstí a ruky		
S630	Vymknutí zápěstí	50
S631	Vymknutí prstu (ruky)	20
S632	Mnohočetná vymknutí prstů ruky	20
S633	Traumatická ruptura vazů zápěstí a karpu	30
S634	Traumatická ruptura vazů prstu ruky a zápěstních kloubů ruky	20
S635	Podvrtnutí a natažení zápěstí	20
S636	Podvrtnutí a natažení prstu ruky	20
S64 Poranění nervů v úrovni zápěstí a ruky		
S6400	Přerušení loketního nervu v úrovni zápěstí a ruky	50
S6401	Natažení loketního nervu v úrovni zápěstí a ruky	20
S6410	Přerušení středního nervu v úrovni ruky a zápěstí	50
S6411	Natažení středního nervu v úrovni ruky a zápěstí	20
S6420	Přerušení větevného nervu v úrovni zápěstí a ruky	40
S6421	Natažení větevného nervu v úrovni ruky a zápěstí	20
S6430	Přerušení prstního nervu palce ruky	30
S6431	Natažení prstního nervu palce ruky	10
S6440	Přerušení prstního nervu jiného prstu ruky	20
S6441	Natažení prstního nervu jiného prstu ruky	10
S648	Poranění mnohočetných nervů v úrovni ruky a zápěstí	10
S65 Poranění krevních cév v úrovni zápěstí a ruky		
		součet bodů přísl. položek
S650	Poranění loketní tepny v úrovni zápěstí a ruky	30
S651	Poranění větevné tepny v úrovni zápěstí a ruky	10
S652	Poranění povrchového dlanového tepenného oblouku	10
S653	Poranění hlubokého dlanového tepenného oblouku	10
S66 Poranění svalů a šlach v úrovni zápěstí a ruky		
S660	Poranění svalů a šlach dlouhého flexoru palce v úrovni zápěstí a ruky	40
S661	Poranění svalů a šlach flexoru jiného prstu v úrovni zápěstí a ruky	40
S662	Poranění svalů a šlachy extenzoru palce v úrovni zápěstí a ruky	40
S663	Poranění svalů a šlachy extenzoru jiného prstu v úrovni zápěstí a ruky	40
S664	Poranění vnitřního svalů a šlachy palce v úrovni zápěstí a ruky	40
S665	Poranění vnějšího svalů a šlachy jiného prstu v úrovni zápěstí a ruky	40
S666	Poranění jiných svalů a šlach v úrovni zápěstí a ruky	40
S6680	Poranění svalů a šlach mnohočetných flexorů v úrovni zápěstí a ruky	40
S6681	Poranění svalů a šlach mnohočetných extenzorů v úrovni zápěstí a ruky	40
		součet bodů přísl. položek
S67 Drtivé poranění zápěstí a ruky		
S670	Drtivé poranění palce a jiného prstu ruky	75
S677	Drtivé poranění jiných a neurčených částí zápěstí a ruky	60
S68 Traumatická amputace v úrovni zápěstí a ruky		
S680	Traumatická amputace palce ruky (úplná, částečná)	90
S681	Traumatická amputace jiného jednohlavého prstu (úplná, částečná)	50
S682	Traumatická amputace dvou nebo více samostatných prstů ruky (úplná, částečná)	50
S683	Kombinovaná traumatická amputace prstu s jinými částmi zápěstí a ruky	50
S684	Traumatická amputace ruky v úrovni zápěstí	150
S687	Traumatická amputace jiných částí zápěstí a ruky	80
S69 Jiná a neurčená poranění zápěstí a ruky		
S698	Mnohočetná poranění zápěstí a ruky	50
		součet bodů přísl. položek
S70 Povrchní poranění kyčle a stehna		
S700	Zhmždění (kontuze) kyčle	15
S701	Zhmždění stehna	15
S71 Rána kyčle a stehna		
S7100	Rána kyčle - povrchní a 1 cm	2

S7101	- hluboká nepronikající ke kosti à 1 cm	3
S7102	- hluboká pronikající ke kosti à 1 cm	5
S7110	Rána stehna - povrchní à 1 cm	2
S7111	- hluboká nepronikající ke kosti à 1 cm	3
S7112	- hluboká pronikající ke kosti à 1 cm	5
S718	Mnohočetné rány kyčle a stehna	součet bodů přísl. položek

S72 Zlomenina stehenní kosti

S7200	Zlomenina hlavice stehenní kosti	150
S72010	Zlomenina krčku kosti stehenní - nezaklíněná	180
S72011	- zaklíněná	160
S72020	Zlomenina velkého chocholku kosti stehenní	90
S72021	Zlomenina malého chocholku kosti stehenní	70
S72030	Zlomenina petrochanterická kosti stehenní - neúplná	200
S72031	- úplná bez dislokace úlomků	120
S72032	- úplná s dislokací úlomků	250
S72040	Zlomenina subtrochanterická kosti stehenní - neúplná	100
S72041	- úplná bez dislokace úlomků	200
S72042	- úplná s dislokací úlomků	220
S72043	- tříštivá	250
S7230	Zlomenina diafýzy kosti stehenní - neúplná	90
S7231	- úplná bez dislokace úlomků	100
S7232	- úplná s dislokací úlomků	180
S7233	- tříštivá	250
S7240	Zlomenina dolního konce kosti stehenní nad konsuly - neúplná	70
S7241	- úplná bez dislokace úlomků	90
S7242	- úplná s dislokací úlomků	180
S7243	- tříštivá	250
S725	Zlomenina kloubní chrupavky na kondylech kosti stehenní (rtg vyš. a artroskopie)	60
S726	Odlomení kondylu kosti stehenní	90
S7270	Zlomenina dolního konce kosti stehenní nitrokloubní - bez dislokace úlomků	100
S7271	- s dislokací úlomků	220
S7272	- tříštivá	300
S728	Mnohočetné zlomeniny stehenní kosti	součet bodů přísl. položek

S73 Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubu a vazů kyčle

S730	Vymknutí kyčle	120
S731	Podvrtnutí a natažení kyčle	30

S74 Poranění nervů v úrovni kyčle a stehna

S740	Poranění sedacího nervu v úrovni kyčle a stehna	120
S741	Poranění stehanního nervu v úrovni kyčle a stehna	120
S742	Poranění kožního citivého nervu v úrovni kyčle a stehna	30
S747	Poranění jiných nervů v úrovni kyčle a stehna	30
S748	Poranění mnohočetných nervů v úrovni kyčle a stehna	součet bodů přísl. položek

S75 Poranění krevních cév v úrovni kyčle a stehna

S750	Poranění stehenní tepny nebo hluboké žíly	60
S752	Poranění velké podkožní žíly v úrovni třísla a stehna	10
S757	Poranění jiných krevních cév v úrovni kyčle a stehna	10
S758	Poranění mnohočetných krevních cév v úrovni kyčle a stehna	součet bodů přísl. položek

S76 Poranění svalů a šlachy v úrovni kyčle a stehna

S7600	Poranění svalů a šlachy kyčle - natažení	10
S7601	- natržení	20
S7602	- přetržení, odtržení	30
S7610	Poranění svalů a šlachy čtyřhlavého svalů - natržení	40
S7611	- přetržení	70
S7620	Poranění svalů a šlachy adduktoru stehna - natažení	10
S7621	- natržení	20
S7622	- přetržení, odtržení	30
S7630	Poranění svalů a šlachy zadní svalové skupiny v úrovni stehna - natažení	10
S7631	- natržení	20
S7632	- přetržení, odtržení	30
S7670	Poranění jiných a neurčených svalů a šlach v úrovni stehna - natažení	10
S7671	- natržení	15
S7672	- přetržení	20
S768	Poranění mnohočetných svalů a šlach v úrovni kyčle a stehna	součet bodů přísl. položek

S77 Drtivé poranění kyčle

S770	Rozdrácení svalů kyčle	200
S771	Drtivé poranění kyčle	300
S772	Drtivé poranění stehna	200
S773	Drtivé poranění kyčle i stehna	součet bodů přísl. položek

S78 Traumatická amputace kyčle a stehna

S780	Traumatická amputace v kyčelním kloubu	400
S781	Traumatická amputace mezi kyčlí a kolennem	300

S79 Jiná a neurčená poranění kyčle a stehna

S798	Mnohočetná poranění kyčle a stehna	součet bodů přísl. položek
------	------------------------------------	----------------------------

S80 Povrchní poranění bérce

S800	Zhmoždění kolena	10
------	------------------	----

S801	Zhmoždění jiných a neurčených částí bérce	10
S807	Jiná povrchní poranění bérce (1% tělesného povrchu)	2
S808	Mnohočetná povrchní poranění bérce	součet bodů přísl. položek
S81	Rána bérce	
S8100	Rána bérce a kolena - povrchní a 1 cm	2
S8101	- hluboká nepronikající ke kosti a 1 cm	3
S8102	- hluboká pronikající ke kosti a 1 cm	5
S818	Mnohočetné rány bérce	součet bodů přísl. položek
S82	Zlomenina bérce, včetně kotníku	
S8200	Zlomenina česky bez dislokace	35
S8201	Zlomenina česky - osteochondrální	70
S8202	- tříštivá	110
S82021	- zlomenina kloubní chrupavky na česce	30
S8210	Zlomenina mezikřbové vyvýšeniny kosti holenní	100
S8211	Nitrokloubní zlomenina horního konce kosti holenní	180
S82110	- jednoho kondylu bez dislokace úlonků	200
S82111	- jednoho kondylu s dislokací úlonků	220
S82112	- obou kondylů bez dislokace úlonků	60
S82113	- obou kondylů s dislokací úlonku nebo s epifyzeolýzou	80
S8212	Odlomení drsnatiny kosti holenní	100
S8220	Zlomenina diafýzy holenní kosti - neuplná	150
S8221	- úplná bez dislokace úlonků	210
S8222	- úplná s dislokací úlonků	80
S8223	- tříštivá	120
S8230	Zlomenina dolního konce holenní kosti	80
S8231	- vnitřní kotník izolovaně - bez dislokace	80
S8232	- s dislokací	120
S8233	- vnější kotník izolovaně - bez dislokace	80
S8234	- s dislokací	120
S8235	- zlomenina Weber A (supramaleolární + vnitřní kotník nebo delový vaz)	100
S8236	- zlomenina Weber B (supramaleolární + vnitřní kotník nebo delový vaz)	150
S8237	- zlomenina Weber C (supramaleolární + vnitřní kotník nebo delový vaz)	180
S8238	- zadní hrana holenní kosti	100
S8240	- luxační	200
S8241	Zlomenina dolního konce holenní kosti /pytlonu/ - bez dislokace	60
S8242	- s dislokací	150
S8243	- nitrokloubní	200
S825	- tříštivá	250
S828	Zlomenina samotné kosti lýtkové (bez postižení hlezenného kloubu)	40
	Mnohočetné zlomeniny bérce	součet bodů přísl. položek
S83	Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů kolena	
S830	Vymknutí česky	60
S831	Vymknutí kolena	90
S8320	Poranění vazů kolena	
S8321	- natržení vnitřního nebo zevního postranního vazů kolenního	45
S8322	- natržení zkríženého vazů kolenního	60
S8323	- přetržení nebo odtržení postranního vazů kolenního	80
S8330	- přetržení zkríženého vazů kolenního	80
S8331	Poranění menisku kolena	70
S834	- vnitřního nebo zevního menisku	
S838	- poranění typu „unhappy trias“ (postranní vaz menisku, zkrížený vaz)	200
	Čerstvé poranění kloubní chrupavky kolena	40
	Poranění mnohočetných struktur kolena	součet bodů přísl. položek, nejvýše však 290
S84	Poranění nervů v úrovni bérce	
S8400	Natažení nervu tibialního bérce	30
S8401	Přetržení nervu tibialního bérce	60
S8410	Natažení nervu peroneálního bérce	30
S8411	Přetržení nervu peroneálního bérce	80
S842	Poranění kožního citivého nervu v úrovni bérce	30
S847	Poranění jiných nervů bérce	30
S848	Poranění mnohočetných nervů v úrovni bérce	30
		součet bodů přísl. položek
S85	Poranění krevních cév bérce	
S850	Poranění tepny nebo hluboké žíly bérce	40
S853	Poranění podkožní žíly	10
S858	Poranění mnohočetných krevních cév v úrovni bérce	součet bodů přísl. položek
S86	Poranění svalu a šlachy bérce	
S8600	Poranění Achillovy šlachy - natržení	30
S8601	- přetržení	70
S861	Poranění jiného svalu a šlachy zadní svalové skupiny v úrovni bérce	40
S862	Poranění svalu a šlachy přední svalové skupiny v úrovni bérce	40
S863	Poranění svalu a šlachy skupiny lýtkových svalů v úrovni bérce	40
S867	Poranění jiných svalů a šlach v úrovni bérce	20
S868	Poranění mnohočetných svalů a šlach v úrovni bérce	součet bodů přísl. položek
S87	Drtivé poranění bérce	
S870	Drtivé poranění kolena	200
S871	Drtivé poranění svalů bérce	150
S877	Drtivé poranění jiných a neučených částí bérce	130
S88	Traumatická amputace bérce	
S880	Traumatická amputace v úrovni kolena	330
S881	Traumatická amputace mezi kolenním a konikem	270

S89	Jiná a neurčená poranění bérce		
S898	Mnohočetná poranění bérce	součet bodů přísl. položek	
S90	Povrchní poranění kotníku a nohy pod ním		
S900	Zlomení kotníku	15	
S901	Zlomení prstu nohy - bez poškození nehtu	5	
S902	- s poškozením nehtu	10	
S903	Zlomení jiných a neurčených částí nohy pod kotníkem	5	
S907	Povrchní poranění kotníku a nohy pod ním (1% tělesného povrchu)	2	
S908	Mnohočetná povrchní poranění kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S91	Rána kotníku a nohy		
S9100	Rána - povrchní nepronikající ke kosti a 1 cm	1	
S9101	- hluboká pronikající ke kosti a 1 cm	1	
S918	Mnohočetné otevřené rány kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S92	Zlomenina nohy pod kotníkem		
S9200	Zlomenina patní kosti	50	
S9201	- bez postižení těla kosti patní	100	
S9202	- bez porušení stánky /Bohlerova úhlu/	150	
S9210	Zlomenina kosti hlezenní - bez dislokace	60	
S9211	- s dislokací	100	
S9212	- tříštivá	150	
S9220	Zlomenina jiných nártních kostí - bez dislokace	35	
S9221	- s dislokací	60	
S9222	- luxační	120	
S9230	Zlomenina zánártní kosti - bez dislokace	30	
S9231	- s dislokací	50	
S9232	Zlomenina baze páte kosti zánártní	30	
S9240	Zlomenina článku palce nohy - bez dislokace	30	
S9241	- s dislokací	50	
S9242	- roztržitá zlomenina nehtového výběžku palce	40	
S925	Zlomenina jednoho článku jineho prstu než palce	40	
S928	Mnohočetné zlomeniny nohy pod kotníkem	součet bodů přísl. položek	
S93	Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů v úrovni kotníku a nohy pod ním		
S9300	Podvrtnutí - hlezenního kloubu	30	
S9301	- Chopartova kloubu	20	
S9302	- Lisfrankova kloubu	20	
S9303	- základniho nebo mezičlánekového kloubu palce	5	
S9304	- jednoho nebo více prstů nohy	5	
S931	Vymknutí hlezenní kosti	100	
S932	Vymknutí kosti loďkovité, krychlové nebo klinových	90	
S933	Vymknutí zánártních kostí /jedné nebo více/	80	
S934	Vymknutí základních kloubů prstů nohy	30	
S935	Vymknutí jednoho prstu mimo palec	15	
S936	Ruptura vazů kotníku a nohy pod ním	70	
S94	Poranění nervů v úrovni kotníku a nohy pod kotníkem		
S940	Poranění zevního plantárního nervu	30	
S941	Poranění vnitřního plantárního nervu	30	
S942	Poranění hlubokého lýtkového nervu v úrovni kotníku a nohy pod ním	30	
S943	Poranění kožního citivého nervu v úrovni kotníku a nohy pod ním	20	
S947	Poranění jiných nervů v úrovni kotníku a nohy pod ním	20	
S948	Mnohočetná poranění nervu v úrovni kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S95	Poranění krevních cév v úrovni kotníku a nohy pod ním		
S950	Poranění hrbební tepny nohy pod kotníkem	10	
S951	Poranění chodidlové tepny nohy pod kotníkem	5	
S958	Mnohočetná poranění krevních cév v úrovni kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S96	Poranění svalu a šlachy v úrovni kotníku a nohy pod ním		
S960	Poranění svalu a šlachy dlouhého flexoru prstu v úrovni kotníku a nohy pod ním	40	
S961	Poranění svalu a šlachy dlouhého extenzoru prstu v úrovni kotníku a nohy pod ním	30	
S962	Poranění vnitřního svalu a šlachy v úrovni kotníku a nohy pod ním	40	
S967	Poranění jiných svalů a šlach v úrovni kotníku a nohy pod ním	20	
S968	Poranění mnohočetných svalů a šlach v úrovni kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S97	Drtivé poranění kotníku a nohy pod ním		
S970	Drtivé poranění hlezna a nohy	130	
S971	Drtivé poranění prstu nohy	40	
S977	Drtivé poranění jiných částí kotníku a nohy pod ním	součet bodů přísl. položek	
S98	Traumatická amputace kotníku a nohy pod ním		
S9800	Traumatická amputace nohy - v úrovni hlezenního kloubu	180	
S9801	- pod úrovni hlezenního kloubu	160	
S9802	- jednoho prstu nohy	50	
S9803	- dvou nebo více prstů nohy	součet bodů přísl. položek	
S99	Jiná a neurčená poranění kotníku a nohy pod ním		

S998 Mnohočetná poranění kotníku a nohy pod ním součet bodů přísl. položek

T17 Cizí těleso v dýchacím ústrojí

T170	Cizí těleso v nosní dutině a vedlejších nosních dutinách	10
T171	v hltanu	30
T172	v hrtanu	50
T173	v průdušnici	100
T174	v průdušce	50
T178	v jiných a více částech dýchacího ústrojí	součet bodů přísl. položek

T18 Cizí těleso v trávicím ústrojí

T180	Cizí těleso v ústech	5
T1810	v jícnu - odstranění endoskopicky	30
T1811	- odstranění operací	60
T1820	v žaludku - odstranění endoskopicky	30
T1821	- odstranění operací	60
T183	v tenkém střevě	80
T184	v tlustém střevě	80
T185	v řiti a konečniku	60

T19 Cizí těleso v močovém a pohlavním ústrojí

T1900	Cizí těleso v močové trubici - odstranění endoskopicky	30
T1901	- odstranění operací	40
T1910	Cizí těleso v močovém měchýři - odstranění endoskopicky	40
T1911	- odstranění otevřenou operací	60
T192	ve vulvě a pochvě	20
T1930	v děloze	30
T2700	Popálení a poleptání hrtanu a průdušnice lehkého stupně těžkého stupně	150
T2701	s plícemi	400
T271		600
T280	Popálenina úst a hltanu	200
T281	jícnu	400

T31 Popálení, poleptání a omrzliny podle rozsahu a stupně postižení

T310	méně než 0,25 % povrchu těla	I.st.	II.st.	III.st.
T3101	0,25 % - méně než 1 % povrchu těla	0	5	15
T311	1 % - méně než 5 % povrchu těla	5	10	75
T312	5 % - méně než 10 % povrchu těla	25	50	150
T313	10 % - méně než 20 % povrchu těla	50	100	300
T314	20 % - méně než 30 % povrchu těla	100	200	600
T315	30 % - méně než 40 % povrchu těla	150	300	900
T316	40 % - méně než 50 % povrchu těla	200	400	1200
T317	50 % - méně než 60 % povrchu těla	250	500	1500
		300	600	1800

T318	60 % - méně než 70 % povrchu těla	350	700	2100
T319	70 % a více povrchu těla	400	800	2400
T63	Toxický účinek sýku s jedovatými živočichy			30

T67 Účinky horka a světla

T670	Úpal tepelný a sluneční	15
T671	Mlha (synkopa) z horka	35
T672	Křeče z horka	20
T673	Anhydrotické vyčerpání z horka	35
T674	Vyčerpání z horka způsobené nedostatkem (deplecí) soli	35
T676	Přechodná únava z horka	0
T677	Okok (edém) z horka	35
T678	Jiné účinky horka a světla	15

T70 Účinky tlaku vzduchu a vody

T700	Úšní barotrauma	100
T701	Barotrauma dutin	30
T790	Vzduchová embolie	150
T791	Tuková embolie	200
T792	Traumatické sekundární rekurentní krvácení	100
T793	Pourazová infekce rány	100
T794	Traumatický šok /bezprostřední, opožděný/	200
T795	Traumatická anurie. Crush syndrom	200
T796	Traumatická ischemie svalů	100
T797	Traumatický podkožní emfyzém	50
T802	Míslní projevy po očkování /katar. zánět, nekroza/	70
T8060	Sérová nemoc bez komplikací	200
T8061	- s komplikacemi /např. artritidemi apod./	300
T8860	Anafylaktický šok bez komplikací	200
T8861	- s komplikacemi /bezvodní apod./	350

Hodnota bodu se odvozuje od jednoho procenta hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející roku, v němž vznikl nárok/vznikla bolest. Tato průměrná mzda za rok 2013 činila 25.128,- Kč, tj. hodnota jednoho bodu činí 251,28 Kč, vznikla-li bolest v roce 2014.

Stav ke dni 14. 4. 2014

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku) – C. Aktivity a Participace

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (Světová zdravotnická organizace WHO)

Dvouskupinová klasifikace upravená pro účely Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (§ 2958 o. z.) – zpracováno podle [http://www.who.int/classifications/icd11/classification-funcional-capabilities-disability-and-health/](http://www.who.int/classifications/icd11/classification-funcional-capabilities-disability-and-health)
Podrobnější třískupinová klasifikace v elektronické verzi – na toméž odkazu, str. 134 – 181.

3 AKTIVITY A PARTICIPACE

Definice:

Aktivita je provedení úkolu (tému) nebo činu člověkem.

Participace je zapojení do životní situace.

Aktivita a její limity jsou obtíže, které člověk může mít při provádění aktivity.

Participace a její omezení jsou problémy, které člověk může prožít při zapojení do životních situací.

Kvalifikátory

Domény jsou komponenty jednotlivých aktivit a participací a jsou uvedeny v jediném seznamu, který představuje všechny životní oblasti (od základního učení a pozorování až po složité oblasti, jako jsou společenské úkoly). Tyto komponenty mohou být použity k označení aktivity (a) nebo participace (p) nebo obojího.

K bližšímu určení komponent aktivit a participace slouží dva kvalifikátory: Kvalifikátor pro výkon (*provedení výkonu - performance*) a kvalifikátor pro kapacitu (*schopnost daného člověka*). Kvalifikátor výkonu popisuje, co a jak člověk dělá ve svém běžném prostředí.

Ponevadž běžné prostředí přináší různé souvislosti s danou společenskou situací, výkon označený tímto kvalifikátorem může být chápán jako „účast v dané životní situaci“ nebo „prožívání zkušeností“ člověka v daných souvislostech, ve kterých právě žije. Tyto souvislosti obsahují faktory prostředí – všechny aspekty okolního světa fyzického, společenského a postoje společnosti, které mohou být kodovány za použití komponent faktorů prostředí.

Kvalifikátor kapacity popisuje schopnost člověka, jak může provádět úkol nebo aktivitu. Tímto kvalifikátorem zjišťuje nejvyšší možný stupeň funkční schopnosti daného člověka, kterého může v dané doméně a v daném momentě dosáhnout. Kapacita je měřena ve stejném nebo standardním prostředí, které představuje přizpůsobenou schopnost dané osoby. Komponenty faktorů prostředí se mohou použít k popisu vlastnosti tohoto uniformního, standardního prostředí.

Oba kvalifikátory, jak pro kapacitu, tak pro výkon, se použijí v souladu s následujícími stupnicí:

0 – žádná obtíž (nepřítomná, zanedbatelná) – **0 - 4%**
- žádná porucha znamená, že osoba nemá a nepocítuje žádný problém

1 – lehká obtíž (mírná, nízká) – **5 - 24%**
- mírná porucha znamená, že problém je přítomen méně než 25% času s intenzitou, kterou může osoba tolerovat (je dobře snesitelný), a který se stal zřídka během posledních 30 dní

2 – středně těžká obtíž (zřetelná, větší) – **25 - 49%**
- střední porucha znamená takový problém, který je přítomen méně než 50% času s intenzitou, která zasahuje do každodenního života (je zřetelný), a který se děje občas během posledních 30 dní

3 – těžká obtíž (vysoká, extrémní) – **50 - 95%**
- výrazná porucha znamená takový problém, který je přítomen více než 50% času s intenzitou, která částečně rozvrací každodenní životi osoby (znatelně velký), a který se děje často během posledních 30 dní

4 – úplná obtíž (úplná) – **96 - 100%**
- úplná porucha znamená takový problém, který je přítomen více než 95% času s intenzitou, která zcela rozvrací každodenní životi osoby (obtěžuje jsou nesnesitelné nebo je funkce nemožná), a který se děje každý den během posledních 30 dní.

Široká procentní pásma jsou určena pro ty případy, u kterých jsou k dispozici správně odkrupňované posuzovací testy (nástroje) nebo jiné standardy ke kvantifikaci problému při výkonu nebo limitu kapacity. Střední obtíž při výkonu obvykle dosahuje poloviny stupnice jako procentuální. Pro tuto kvantifikaci je nutno používat jednotlivých způsobů posuzování, které bude nutno vyvinout pomocí výzkumu.

Kapitola 1 Učení se a aplikace znalosti**Účelné smyslové zkušenosti (d 110–d 120)**

- d 110 Pozorování
- d 115 Naslouchání
- d 120 Jiné účelné vnímání

Základní učení (d 130–d 135)

- d 130 Opsávání
- d 135 Opakování
- d 140 Učení – čtení
- d 145 Učení – psaní
- d 150 Učení – počítání
- d 155 Získání dovedností

Aplikace znalosti (d 160–d 177)

- d 160 Soustředění pozornosti
- d 163 Myšlení
- d 166 Čtení
- d 170 Psaní
- d 172 Počítání
- d 175 Řešení problémů
- d 177 Rozhodování

Kapitola 2 Všeobecné úkoly a požadavky

- d 210 Provádění jednohedebo úkolu
- d 220 Provádění mnohočetných úkolů
- d 230 Vykonyávání běžné denní povinnosti
- d 240 Zvládání obtíží a jiných psychologických nároků

Kapitola 3 Komunikace**Komunikace – přijímání, vnímání (d 310–d 325)**

- d 310 Přijímání mluvených zpráv (případně D 320 Přijímání zpráv ve znakové řeči)
- d 315 Přijímání neverbálních zpráv
- d 325 Přijímání psaných zpráv

Komunikace – vytváření (d 330–d 345)

- d 330 Mluvení (případně D 340 Vytváření zpráv ve znakové řeči)
- d 335 Vytváření neverbálních zpráv
- d 345 Psaní zpráv

Konverzace a používání komunikačních pomůcek a technik (d 350–d 360)

- d 350 Konverzace
- d 355 Diskuze
- d 360 Používání komunikačních pomůcek a technik

Kapitola 4 Pohyblivost**Měnění a udržování pozice těla (d 410–d 420)**

- d 410 Měnění základní pozice těla
- d 415 Udržení pozice těla
- d 420 Přemísťování

Nosění předmětů, pohybování a zacházení s nimi (d 430–d 445)

- d 430 Zvedání a nošení předmětů
- d 435 Přemisťování předmětů pomocí dolních končetin
- d 440 Využití ruky k jemným pohybům
- d 445 Využití ruky a paže

Chůze a pohyb (d 450–d 465)

- d 450 Chůze
- d 455 Pohyb
- d 460 Pohyb po různých lokalitách
- d 465 Pohyb za použití různých zařízení

Pohyb pomocí dopravy (d 470–d 475)

- d 470 Používání dopravy
- d 475 Řízení

Kapitola 5 Péče o sebe

- d 510 Sam se umýt
- d 520 Péče o částí těla
- d 530 Používání toalety
- d 540 Oblékání
- d 550 Jídlo
- d 560 Pití
- d 570 Péče o své zdraví

Kapitola 6 Život v domácnosti**Získávání nezbytných životních potřeb (d 610–d 620)**

- d 610 Získání obvyklých
- d 620 Získání nezbytných věcí

Úkony v domácnosti (d 630–d 640)

- d 630 Příprava jídla
- d 640 Vykonyvání domácích prací

Péče o domácnost a pomoc druhým (d 650–d 660)

- d 650 Péče o předměty v domácnosti
- d 660 Pomoc druhým

Kapitola 7 Mezilidská jednání a vztahy**Základní mezilidské vztahy (d 710–d 720)**

- d 710 Základní mezilidská jednání
- d 720 Složitá mezilidská jednání

Zvláštní mezilidské vztahy (d 730–d 798)

- d 730 Jednání s cizími lidmi
- d 740 Formální společenské vztahy
- d 750 Neformální společenské vztahy
- d 760 Rodinné vztahy
- d 770 Intimní vztahy
- d 798 Schopnost reprodukce

Kapitola 8 Hlavní oblasti života**Výchova (d 810–d 839)**

- d 810 Neformální výchova
- d 839 Formální vzdělávání

Práce a zaměstnání (d 840–d 850)

- d 840 Vzdělávání (příprava na práci)
- d 845 Získání, udržení a ukončení zaměstnání
- d 850 Placené zaměstnání

Ekonomická činnost (d 860–d 870)

- d 860 Základní ekonomické operace
- d 865 Složitě ekonomické operace
- d 870 Ekonomická soběstačnost

Kapitola 9 Život komunitní, sociální a občanský

- d 910 Občanský život (v komunitě)
- d 920 Rekreace a volný čas
- d 930 Náboženství a duchovní život
- d 950 Politický život a občanství

Stav ke 14. 4. 2014

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a zřízení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)

D. Technická část

Zdravotní stav poškozeného po úrazu, nemoci nebo jiném poškození na zdraví, popřípadě po jejich zhoření, lze považovat za ustálený až po skončení kontinuálně probíhající léčby předpokládaného vývoje následků zdravotního poškození. Okolnost, kdy došlo k ustálení zdravotního stavu poškozeného, je třeba hodnotit komplexně, nikoliv zvlášť pro jednotlivé lékařské obory, na které se lékařská věda formálně dělí.

Doporučuje se, aby jako důkaz v soudních sporech byly využity znalecké posudky vypracované znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví odškodňování nemateriálních újem na zdraví, který splňuje následující kvalifikační předpoklady:

- dokončené vysokoškolské magisterské vzdělání ve studijním programu všeobecné lékařství
- specializovaná způsobilost podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékařé, zubního lékařé a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (v minimálně jednom z oborů podle vyhlášky č. 185/2009 Sb., o oborech specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů a oborech certifikovaných kurzů, ve znění pozdějších předpisů)
- nadstavbový kurs Odškodňování újem na zdraví podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zahrnující a) základy MKF, b) aplikaci MKF pro účely odškodňování zřízení společenského uplatnění podle Metodiky NS k odškodňování újem na zdraví (§ 2958 o. z.), c) určování bolestného (odškodného bolesti) podle Metodiky. K absolvování nadstavbového kursu se doporučuje školení, které provádí Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta ve spolupráci se Společností medicinského práva o. s.

Termíny a místo konání školení a zkoušek se zveřejňují způsobem umožňujícím dálkový přístup na webových stránkách www.skoleniznalec.cz.

Znalecké posudky budou zpracovávány na webovém rozhraní (www.zizeni.cz), které bude vytvořeno za účelem technické podpory a garance správnosti výpočtu.

Přehled domněn, do nějž se odborné závěry znalce zapisují, aby mohl být proveden výpočet podle váženého průměru jednotlivých poloček:

(tabulka)

	Relativní váha	počet obtěže - kapacita	počet stanovné lékařem	počet obtěže - výkon	počet stanovné lékařem	% obtěž kontrované vážou
D1 Učení se a aplikace znalostí						
<i>Učební smyšlené zkušenosti</i>						
D110 Pozorování						
D115 Naslouchání						
D120 Jiné účelné vnímání						
Základní učení						
D130 Opisování						
D135 Opakování						
D140 Učení - čtení						
D145 Učení - psaní						
D150 Učení - počítat						
D155 Získání dovednosti						
Aplikace znalostí						
D160 Soustředění pozornosti						
D163 Myšlení						
D166 Čtení						
D170 Psaní						
D172 Počítání						
D175 Řešení problémů						
D177 Rozhodování						
Celkem						
D2 Všeobecné úkoly a požadavky						
D210 Provádění jednotlivého úkolu						
D220 Provádění mnohočetných úkolů						
D230 Vykonávání běžné denní povinnosti						
D240 Zvládnutí obtíží a jiných psychologických nároků						
Celkem						
D3 Komunikace						
Komunikace - přijímání, vnímání						
D310 Přijímání mluvených zpráv / D 320 Přijímání zpráv ve znakové řeči						
D315 Přijímání neverbálních zpráv						
D325 Přijímání psaných zpráv						
Komunikace - vysílání						
D330 Mluvení / D 340 Vytváření zprávy ve formální znakové řeči						
D335 Vytváření neverbální zprávy						
D345 Psaní zpráv						
Konverzace a používání komunikačních pomůcek a technik						
D350 Konverzace						

D355 Diskuze						
D360 Používání komunikačních pomůcek a technik						
Celkem						
D4 Pohyblivost						
Měnění a udržování pozice těla						
D410 Měnění základní pozice těla						
D415 Udržení pozice těla						
D420 Přemístění ování						
Nošení předmětů, pohybování a zacházení s nimi						
D430 Zvedání a nošení předmětů						
D435 Přemístění předmětů pomocí dolních končetin						
D440 Využití ruky k jiným pohybům						
D445 Využití ruky a paže						
Chůze a pohyb						
D450 Chůze						
D455 Pohyb						
D460 Pohyb portálních lokality						
D465 Pohyb za použití různých zařízení						
Pohyb pomocí dopravy						
D470 Používání dopravy						
D475 Řízení						
Celkem						
D5 Péče o sebe						
D510 Sam se umýt						
D520 Péče o částí těla						
D530 Používání toalety						
D540 Oblékání						
D550 Jídlo						
D560 Pít						
D570 Péče o své zdraví						
Celkem						
D6 Život v domácnosti						
Získávání nezbytných životních potřeb						
D610 Získání obydlí						
D620 Získání nezbytných věcí						
Domácí úkony						
D630 Příprava jídla						
D640 Vykonávání domácích prací						
Starat se o domácnost a pomoc ostatním						
D650 Péče o předměty v domácnosti						
D660 Pomoc druhým						

Východí rámcová hodnota

ZSU

Celkem									
D7 Mezi lidská jednání a vztahy									
<i>Základní mezi lidské vztahy</i>									
D 710 Základní mezi lidská jednání									
D 720 Složitá mezi lidská jednání									
<i>Zvláštní mezi lidské vztahy</i>									
D 730 Jednání s cizinci lidmi									
D 740 Formální společenské vztahy									
D 750 Neformální společenské vztahy									
D 760 Rodinné vztahy									
D 770 Intimní vztahy									
D 798 Schopnost reprodukce									
Celkem									
D8 Hlavní oblasti života									
<i>Výchova</i>									
D 810 Neformální výchova									
D 839 Formální vzdělávání									
<i>Práce a zaměstnání</i>									
D 840 Vzdělávání (příprava na práci)									
D 845 Získání, udržení a ukončení zaměstnání									
D 850 Placené zaměstnání									
<i>Ekonomická činnost</i>									
D 860 Základní ekonomické operace									
D 865 Složitě ekonomické operace									
D 870 Ekonomická soběstačnost									
Celkem									
D9 Život komunitní, sociální, občanský									
D 910 Život v komunitě									
D 920 Rekreace a volný čas									
D 930 Náboženství a duchovní život									
D 950 Politický život a občanství									
Celkem									
Celkem (D1 až D9)									

Tabulka Kvalifikátorů aktivit a participací

Kód	Text	%
0	žádná obtíž (nepřítomná, zanedbatelná)	0,00
1	lehká obtíž (mírná, nízká ...)	14,50
2	středně těžká obtíž (zřetelná, větší ...)	37,00
3	těžká obtíž (vysoká, extrémní ...)	72,50
4	úplná obtíž (úplná...)	100,00